

Železar

glasilo kolektiva železarne jesenice

JESENICE, 17. MARCA 1962

STEVILKA 11/IV

Pred konferenco Zveze komunistov

Vloga komunistov pri neposredni delitvi dohodka

Konferenca bo obravnavala tudi vprašanje neposredne delitve dohodka in idejnega delovanja Zveze komunistov v železarni pri tej neposredni akciji. Z delitvijo dohodka po delu postavljamo proizvajalec v nov položaj. S takim načinom delitve se proizvajalec osvobajajo mezdne miselnosti. S tem nastopajo novi odnosi, ki so začeli postajati vsak dan svobodnejši, razvitejši in neposrednejši. Tako postajajo vsi činitelji proizvajalec, delovni kolektiv in komuna udeleženci v ustvarjanju in delitvi dohodka. S tem se večja interes posameznikov ter skupnosti in komunisti so ga dolžni pospeševati. Izpopolnjevanje sistema delitve dohodka ne smemo smatrati kot enkratno akcijo, ampak kot dolgotrajni proces, ki sam po sebi ne rešuje nasprotij, ki se pojavljajo. Za rešitev teh nasprotij je potrebna zavestna akcija vseh subjektivnih sil, ki jih usmerja Zveza komunistov. Veliko odgovornost

imamo pri razdeljevanju sredstev in pri odločanju, koliko sredstev bo namenjenih osebnim potrebam in družbenim potrebam zunaj gospodarske organizacije. Komunisti moramo izhajati predvsem s stališča, da smo ob enem proizvajalci, upravljalci in potrošniki. Zato nam ne sme biti vseeno, kaj se dogaja s sredstvi, ki jih ustvarjamo za družbene potrebe.

Naša naloga ni le usmerjanje kolektiva za pravilno delitev, ampak aktivno reševanje problemov, ki jih je komunistom nakazal VI. kongres in poglabil III. plenum CK ZKJ. Torej smo komunisti družbeno-politični delavci, ki delujemo na vseh področjih družbenega razvoja.

Samostojno formiranje in delitev osebnega dohodka po naših ekonomskih enotah ustvarja pri proizvajalcih večje zanimanje za smotrno proizvodnjo in gospodarjenje. Najemniško delo brez pravice do delitve ustvarja-

nega dohodka izključuje interes proizvajalca za nadaljnji razvoj proizvodnih sredstev in ga veže le na mezno gibanje. Pri nas pa, ko neposredno odločamo o delitvi, smo postavljeni v drug položaj in pred drugo odgovornost. Ko govorimo o delitvi, ne smemo gledati samo delitev na osebne dohodke, ampak delitev sredstev za potrebe podjetja in za potrebe (Nadaljevanje na 12. strani)

Doslej največji remont v valjarni 2400

Znano je, da v vseh večjih obratih naše železarne vsako leto izvršijo večja reparaturna dela na strojnih napravah. Taka dela običajno imenujemo remont in trajajo dalj časa. Letošnji remont v valjarni 2400 na Javorniku pa je po svojem obsegu in pomenu največji, odkar obsto-

ja in obratuje valjarna debele pločevine na Javorniku.

O obsežnih pripravah za predvidena remontna dela je asistent za vzdrževanje pri obratovodstvu valjarne 2400, tov. Šefman, povedal to-le:

»Z remontnimi deli bomo začeli v nedeljo 18. marca. Remont bo razdeljen na dva dela oz. etape; v prvi etapi, ki bo trajala predvidoma do 6. aprila, bomo opravili potrebna dela pri progi in obzidali okroglo Ignis peč. V tem času bomo zamenjali tudi sedanje transportne trakove z elektrovaljnicami. Tej zamenjavi pripisujemo precejšen pomen, kajti že dalj časa ugotavljamo, da obstoječi transportni trakovi kvarno vplivajo na površino izvaljane pločevine, ki ima zaradi tega rise. Z vgraditvi-

jo elektrovaljnic pa upamo, da bomo vsaj kvalitetno površino pločevine precej izboljšali.

Razumljivo je, da tak remont zahteva obsežne priprave. Načrte za novo potisno peč, s katero bomo povečali zmogljivost od sedanjih 7,5 t na uro na 14 t na uro, so izdelali v podjetju Vatrostalna iz Zenice. Železna konstrukcija za to peč bo izdelana v Strojni tovarni Trbovlje, odlički za rekapacitator v Železarni Ravne, gorilci pa v Železarni Štore. Ze omenjeno podjetje Vatrostalna iz Zenice bo opravilo vsa potrebna dela pri obzidavi peči, medtem, ko je montaža peči poverjena vzdrževalnim obratom Jesenice, regulacijo bo montiralo podjetje TIO iz Lesc, gradbene temelje pa bo napravilo podjetje Projekt iz Kranja.

Načrti za nove elektrovaljnice so bili izdelani v tehniškem biroju naše železarne, naredili pa jih bodo v Litestroju, montirali pa sodelavci iz vzdrževalnih obratov Javornik. Ker bo sedanji remont v valjarni 2400 prispeval k večji in kvalitetnejši proizvodnji pločevine, bomo o njem poročali v naslednjih številkah časopisa, ob zaključku pa naj omenimo le to, da bo drugi del remonta zaključen do 27. aprila, 1962.

Novi predsedniki zborov ekonomskih enot

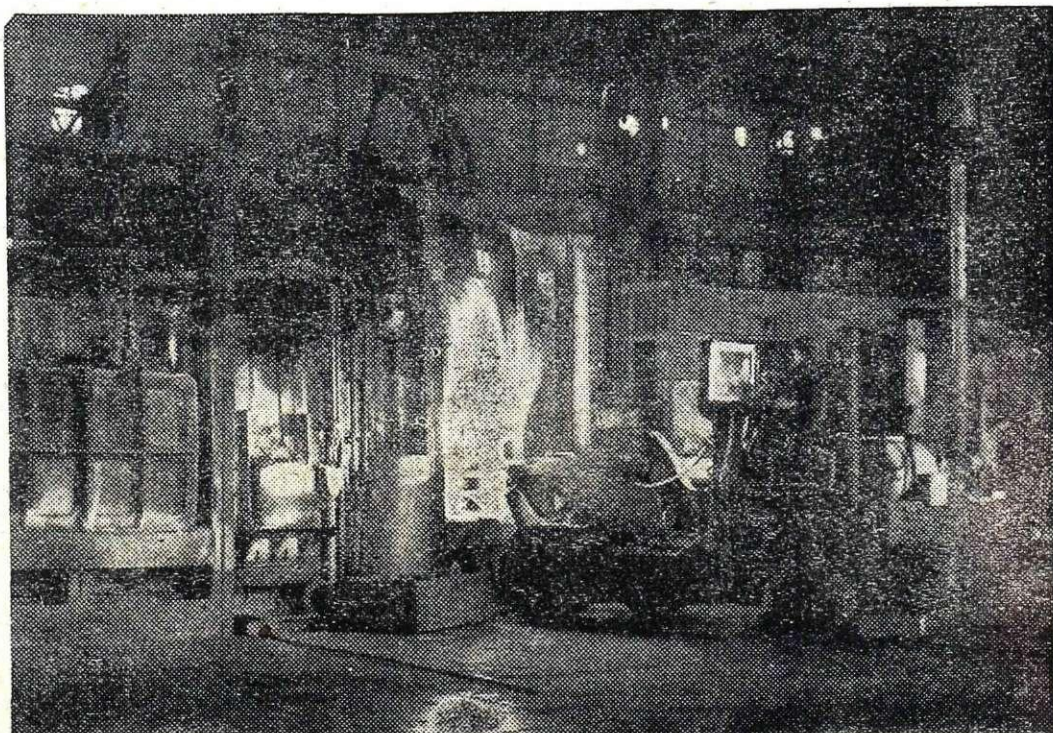
Čeprav bi po poslovniku za delo zborov ekonomskih enot morali izvoliti nove predsednike zborov že v decembru, smo z volitvami po nekaterih EE toliko odlašali, da šele sedaj lahko seznanimo kolektiv z novimi predsedniki in še tokrat ne v celoti.

Predsedniki zborov EE so:

FRANC GOLBA
JANKO BAUMAN
ANTON GALE
IVAN ŠORN
DANIEL PESJAK
JOZE KNIFIC
STANKO FERJAN
FRANC DIVJAK
JANEZ PRISTOV
FRANC METELKO
VINKO JERAM
IVAN SUSNIK
FRANC LOGAR
VENCELJ LAPAJNE
LJUBINKO RADOVIC
SIMON PRETNAR
MILAN ZEMLJIC
FRANC BERAUS
FRANC KLEMENC
FRANC GASAR
POLDE LOMOVSEK
JOZE ZIDAR
MARJAN KUMER
GREGOR JANŠA
CIRIL KOSELJ
MIRKO DIMC
ANTON KOSIR

plavž
martinarna
elektropeč
šamotarna
Javornik I
Javornik II
valjarna 2400
žična valjarna
jeklovlek
odprema Javornik
strugarna valjev
hladna valjarna in žičarna
cevarna
žebljarna
elektrodni oddelek
mehanična delavnica
konstrukcijska delavnica
elektro delavnica
gradbeni oddelek
promet
transport
vzdrževanje Javornik
elektro-toplotna energija
plinska in vodna energija
plinski generatorji
konstrukcijski biro
O T K

V EE upravne službe, komunalni oddelek in livarne do 10. 3. 1962 še niso izvolili novih predsednikov ZEE.

V prvi polovici remonta v valjarni 2400 bodo obzidali in ponovno usposobili za obratovanje veliko Ignis peč

NAJTOPLIJE
ZAHVALJUJEMO
NA POMOCI
PRUŽENOJ NAKON
UDESJA, KOJI JE TAKO
TESKO POGODIO
NAŠE PODRUČJE.

Narodni odbor
općine Makarska

Zaključki sindikalne konference jeseniške železarne

Letna sindikalna konferenca zaključuje na osnovi poročila in diskusije, da je bilo delo sindikalne organizacije Železarne Jesenice v mandatu dobi 1961-62 v skladu s splošnimi nalogami sindikatov. Zavzemala se je za nadaljnji razvoj in izpopolnjevanje delavskega upravljanja, krepila svojo mobilizacijsko vlogo, sodelovala s samoupravnimi organi pri izpopolnjevanju nagrajevanja po delu in podpirala splošno smer družbenega in gospodarskega razvoja, ki vodi k nadaljnji demokratizaciji družbeno-gospodarskega sistema.

Nadaljnji razvoj družbeno-ekonomskih odnosov, predvsem uveljavljanje neposrednega upravljanja, zahteva od sindikalne organizacije, da po lastnih spoznanjih in presojanju vsklaja družbeno dogajanje v kolektivu s splošno smerjo graditve socializma. Osnovni element socialistične demokracije v kolektivu so neposredni organi upravljanja, katerih uveljavljanje daje možnost sindikalni organizaciji, da pridobiva na širini svojega dela in prerasča iz klasičnega zaščitnika pravic delovnega človeka v mobilizatorja in vzgojitelja gospodarsko in družbeno razgledanega proizvajalca, ki bo sposoben v okviru pravic in dolžnosti kot upravljavec neposredno vplivati na izboljšanje lastnih življenjskih pogojev in skupnosti kot celote.

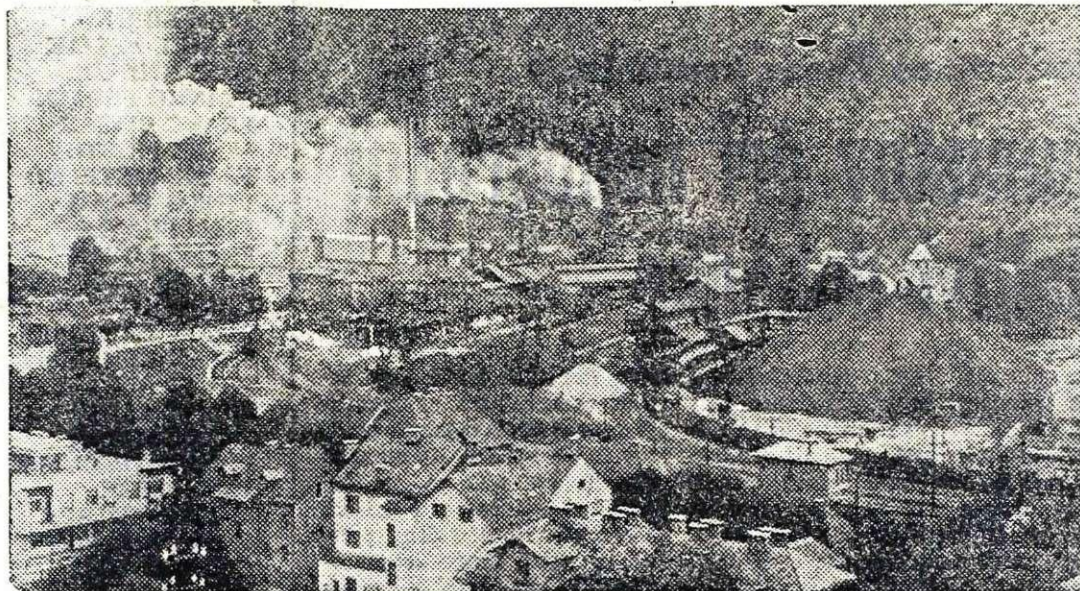
Za nadaljnje uspešno delo sindikalne organizacije daje letna konferenca naslednje zaključke o nalogah naše organizacije za prihodnje obdobje:

NALOGE SINDIKALNE ORGANIZACIJE PRI NADALJNJEM POGLABLJANJU DELAVSKEGA SAMOUPRVLJANJA

Delavsko samoupravljanje v železarni, ocenjevano s stališča splošnega razvoja, je uspešno napredovalo in mu je zagotovljeno nadaljnje uveljavljanje tudi v bodoče. Kot logična posledica tega procesa se pojavljajo nekatere tendence, ki niso v skladu s sedanjo stopnjo demokratizacije v kolektivu, zato je ena osnovnih nalog sindikalne organizacije, da deluje kot subjektivni faktor za odstranjevanje in preprečevanje vnašanja preživelih odnosov v sistem neposrednega uveljavljanja, kakor tudi, da s svojimi stališči dela na poglobljanju kvalitetnega dela teh organov.

CDS mora čimprej prerasti iz predstavnškega organa posameznih EE v gospodarja in upravljavca podjetja kot celote. Postati mora organ, ki bo svoje sklepe sprejemal na

podlagi razprav DSEE, UOEE in ZEE. Člani CDS morajo biti dosledno seznanjeni s stanjem v podjetju in ukrepati na podlagi analiz in poročil svojih komisij in strokovnih služb za nenehno gospodarsko krepitev podjetja.

Pogled na Jesenice

Odgovornost za delo posameznih strokovnih služb se mora prenesti na CDS, ki je dolžan s svojimi zaključki pomagati, da bodo te službe kar najuspešneje delovale. Člani CDS so dolžni v EE poudarjati stališča, ki jih CDS sprejme za nadaljnji gospodarski razvoj podjetja. Spričo vedno zahtevnejših nalog, ki so pred CDS, bodo morali njegovi člani skrbeti za svojo gospodarsko in družbeno razgledanost, ker bo le-tako lahko deloval CDS kot celota, ker ne gre več za množičnost, ampak za kvaliteto dela CDS. Letna konferenca predlaga, da se število članov CDS zniža. O tem naj razpravlja kolektiv pred volitvami novih organov samoupravljanja. Kolektivu se predlaga ukinitvev DSO (grupnih DS), ki so po decentralizaciji gospodarjenja in upravljanja postali posredniški organi upravljanja brez prave vsebine dela.

Posebno pozornost mora sindikalna organizacija posvečati organom upravljanja v EE, ki morajo postati osnovni nosilci demokratičnega reševanja vprašanj v podjetju. Če hoče sindikalna organizacija uspešno delovati v tej smeri, potem je ena osnovnih nalog, da skrbi za uveljavljanje in sodelovanje slehernega člana EE v teh organih, kar pa je pogojeno z gospodarsko in družbeno razgledanostjo proizvajalca, oziroma s spoznavanjem svoje vloge proizvajalcev. Decentralizacija podjetja pomeni decentralizirano gospodarjenje in upravljanje, ki zahteva od vsakogar, da aktivno sodeluje pri gospodarjenju

in delitvi v EE oziroma podjetju.

Sindikalna organizacija mora aktivno delovati za kar najuspešnejše odstranjevanje mezdne miselnosti s tem, da skrbi za uveljavljanje kot upravljavca in gospodarja.

organi in preko njih kolektiv kot celota, tekoče seznanjeni z gospodarsko problematiko podjetja. Pri reševanju posameznih vprašanj mora strokovno vodstvo dosledno sodelovati s samoupravnimi organi in upoštevati njihove

GOSPODARJENJE

Izkušnje iz preteklega leta nas učijo, da moramo resneje obravnavati gospodarjenje v podjetju enako v vsem letu. Kolektiv bo moral bolj dosledno iskati vse razpoložljive rezerve za čim večji gospodarski uspeh. Zato bodo morali organi upravljanja skupno s strokovnimi službami skrbeti, da bo kolektiv pravočasno obveščen o stanju v podjetju. Več pozornosti moramo posvečati izobraževanju proizvajalcev, ki naj poleg strokovnega zajema tudi družbeno izpopolnjevanje. Predvsem pa naj bo izobraževanje sistematično in načrtno, v okviru konkretnih potreb v kolektivu.

Izpopolniti moramo sistem programiranja in zaostrevati tehnološko disciplino, kar je pogojeno z dobro organizacijo dela in skladnim delom posameznih strokovnih služb oziroma proizvodnih enot.

Spričo dejstva, da se moramo bolj intenzivno vključiti v zunanje tržišče, mora kolektiv skrbeti za uveljavljanje tistih izdelkov na zunanem trgu, ki podjetju ne prinašajo izgube, oziroma skrbeti za to, da bomo takih izdelkov z izboljševanjem tehnoloških postopkov izdelali čim več, ker si bomo tako istočasno zagotovili prodajo na domačem trgu.

Da bi bil kolektiv kar najbolj neposredno zainteresiran za dobro gospodarjenje, morajo posamezne EE dobiti še večji vpliv na ostale elemente gospodarjenja, kar moramo doseči z ugotavljanjem dohodka v posameznih EE. Sindikalna organizacija mora

(Nadaljevanje na 3. strani)

NALOGE SINDIKALNE ORGANIZACIJE PRI NADALJNJEM IZPOPOLNJEVANJU ODNOSOV V KOLEKTIVU

Za uspešno uveljavljanje neposrednega upravljanja je nujno vzporedno razčiščevati medsebojne odnose v podjetju.

Sindikalna organizacija se mora za uveljavljanje svojih stališč posluževati samoupravnih organov in skrbeti za to, da bodo odnosi med strokovnim vodstvom in organi upravljanja čim boljši. Vodstvo podjetja, kakor vodstva posameznih EE, morajo skrbeti, da bodo samoupravni

predloge. Prav tako pa se moramo boriti proti primitivnemu ocenjevanju dela strokovnih služb in vodstev EE ter skrbeti za to, da bo kolektiv kot celota, ne glede na fizično ali umsko delo, deloval v cilju čim večjih uspehov podjetja, pri tem pa upošteval važen faktor - medsebojne odnose.

Dinamični razvoj družbeno-ekonomskega sistema zahteva skladno skupno delo političnih organizacij, samoupravnih organov in vodstev, ki morajo pri delu drug drugega dopolnjevati in skrbeti za nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj podjetja.

Izražavamo Vam iskreno zahvalnost na izrazima saosjećanja i saučesća u bolu povodom nesreće koja je zadesila naše preduzeće 27. februara 1962. godine.

I nama i porodicama nastradalih rudara Vaše riječi saučesća i solidarnosti pomogle su u najtežim časovima tuge i bola za izgubljenim drugovima.

Banovići, 5. marta 1962. godine.

**Kolektiv Rudnika uglja „Tito“
Banovići**

Tako se kolektiv rudnika »Tito« v Banovićih zahvaljuje jeseniškim železarjem za pomoč v znesku 1 milijon dinarjev. To pomoč je CDS odobril ob priložnosti hude rudarske nesreče, ki je doletela rudarje v Banovićih

26. redna seja UO

Nekaj sklepov s seje UO, ki je bila 9. 3. 1962:

1. UO je dopolnil oziroma obrazložil sklep CDS o odgovornosti EE pri prevzemanju novih agregatov. S tem v zvezi mora tehnični sektor pripraviti navodila, kako ločiti posamezno vrsto prevzema, predvsem pa dobo poizkusnega obratovanja, finančni prevzem, tehnični prevzem z definicijo, od kdaj teče odgovornost EE za brezhibno obratovanje agregata.

2. UO je analiziral sklepe ZEE, DS in UO EE:

— glede izplačevanja osebnih dohodkov EE za čas remonta je zadalžil komisijo za spremljanje nagrajevanja po učinku, da dá primerno obrazložitev, EE pa priporoča, da že v prvih mesecih poslovnega leta ustvarjajo potrebne rezerve osebnih dohodkov, da delavci v času remontov ne bi bili preveč prikrajšani pri osebnih dohodkih;

— EE morajo za vsako spremembo analitične ocene, nor-

mativa ali pa za spremembo cenika sprožiti upravni postopek pri odgovarjajočih službah;

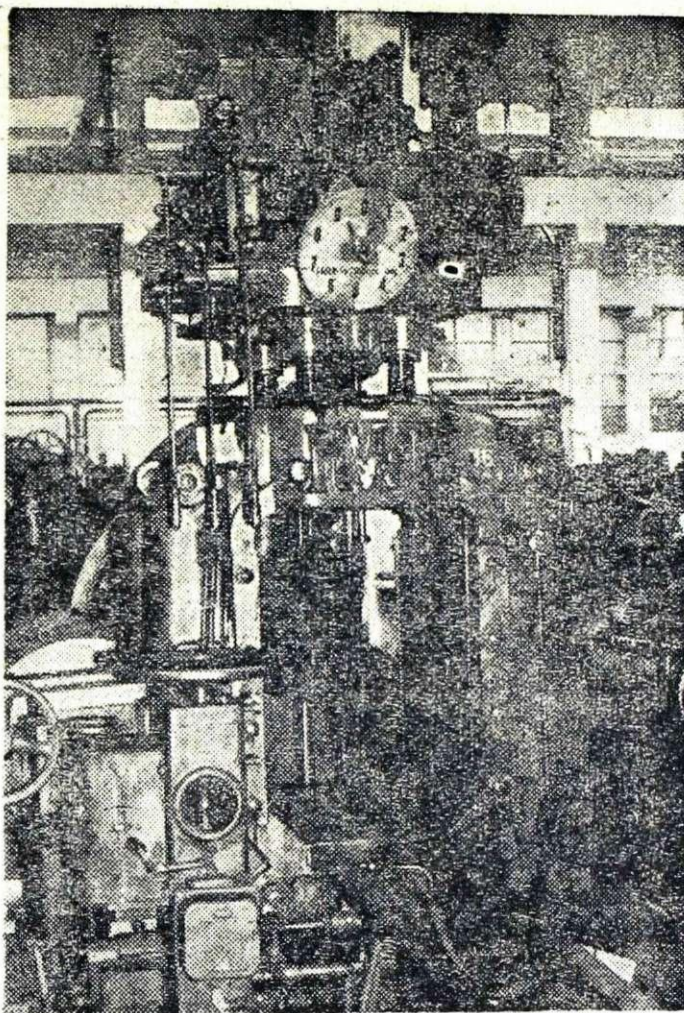
— sekretarja DU je UO zadalžil, da v bodoče zavrta vse pomanjkljive zapisnike sej ZEE, DSEE in UOEE.

3. V zvezi s kritičnim stanjem vložka za hladno valjarstvo in pa v zvezi z obrazložitvijo uvoznega oddelka, da v tem mesecu ne moremo pričakovati bistvenega izboljšanja naj tehnični sektor predloži potrebne ukrepe, kako premostiti kritično stanje.

4. V celoti smo v januarju in februarju realizacijo dobro izpolnili in jo je podjetje kot celota presešlo. So pa obrati, ki je niso dosegli. Gospodarsko-računski sektor naj zato obrazloži, zakaj ti obrati realizacije niso dosegli in kakšne so perspektive za izboljšanje.

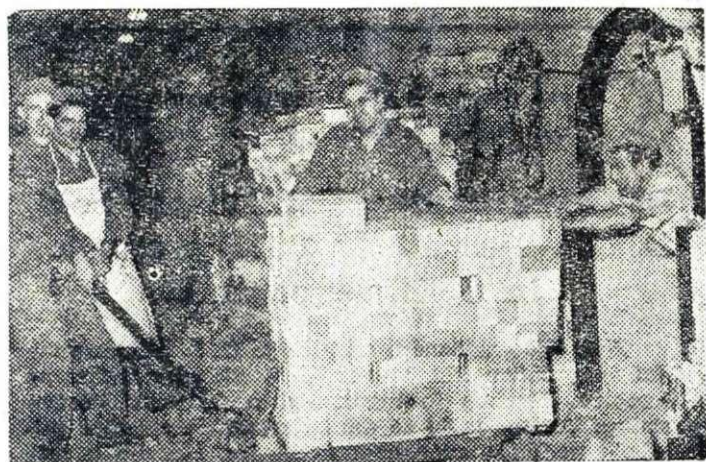
5. UO je razpravljal o osnutku premijskega pravilnika, pa je razpravo odložil z namenom, da o njem najprej razpravlja tehnični sektor, ker se pravilnik nanaša predvsem na vodilni tehnični kader. Za razpravo na UO naj se pripravi oblika premijskega pravilnika, ki bo sprejemljiva.

6. V zvezi z obvestilom, da se pripravlja reorganizacija projektivnega biroja, ki ga rekonstrukcija železarne zahteva, UO naroča, naj se izdela za podrobnejšo razpravo 3. varianta, ki predvideva ustanavljanje samostojnega zavoda pod pokroviteljstvom železarne — podobno kot je ZIC. Konkretno bo UO o tem sklepal, ko bodo to reorganizacijo podrobno obravnavali pristojni forumi.

Mali Müller stroj 150 že od 22. februarja letos ne obratuje, ker ni rezervnih krogličnih ležajev. Zato so začeli z generalnim popravilom, ki tako traja že več kot 20 dni. Zadnji rezervni ležaji so bili v stroj vgrajeni že v oktobru lani in že takrat je skladiščnik posredoval pri grupnem vzdrževalnem asistentu in obratovodji, vendar do danes novih ležajev še niso dobili. Res je, da jih dobivamo iz Zahodne Nemčije ter da imamo težave z devizami in dobavnimi roki, prepričani pa smo tudi, da tak zastoj le ni nelzogiben. Toda prav enake probleme imajo v hladni valjarni večkrat, bodisi s pomanjkanjem vložka za Siemens ogrodje, ali kot se je zgodilo lani, s pomanjkanjem valjev za Demag stroj.

Hladni valjarni želimo, da bi čimprej lahko spet nometeno izpolnjevala svoj družbeni načrt, ki zahteva nemoteno obratovanje vseh razpoložljivih strojev.

Iz naše Samotarne

DSEE martinarne je zasedal

V preteklem tednu je imel DSEE martinarne svoje drugo letošnje zasedanje, na katerem je obravnaval proizvodnjo v letošnjem letu ter vzdrževalne in kadrovske probleme.

Najprej je obratovodja podal tehnično poročilo za prva dva meseca letošnjega leta, iz katerega je razvidno, da je bil proizvodni start v letu 1962 takšen, kot še nikoli prej. V januarju je bilo izdelano 27.084 in v februarju 27.014 ton SM jekla. Če pri tem upoštevamo, da sta bili ti dve proizvodnji doseženi v 29 oziroma 28 dneh s šestimi pečmi, sta obe številki rekordni. Če bomo s proizvodnjo nadaljevali s takšnim elanom, kot v prvih dveh mesecih, bomo letni proizvodni načrt 330.000 ton lahko dosegli in morda celo presegli. K tako velikemu uspehu je brez dvoma pripomoglo uspešno delo samoupravnih organov, velika prizadevnost celotnega kolektiva in dobra založenost z osnovnimi surovinami, starim železom in grodljem, za kar so poskrbele odgovorne službe uprave podjetja. Razen tega sta tudi promet in transport, ki poslužujeta martinarno, dobro opravila svojo nalogo.

V nadaljevanju zasedanja smo govorili o zidarskih remontih na SM pečeh, ki jih opravljajo v zadnjem času industrijski zidarji naše železarne tako terminsko, kakor tudi kvalitetno zelo dobro in v polno zadovoljstvo kolektiva martinarne. Članom DSEE je bil razložen tudi namen in

obseg rekonstrukcije na SM peči A.

V zadnji točki dnevnega reda je DSEE obravnaval nekatere člane kolektiva, ki so imeli v krajšem razdobju več neopravičenih izostankov. Po razpravi je bil sprejet sklep, da se štirim članom kolektiva (Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

zato skrbeti, da postane izpopolnjevanje Pravilnika o delitvi čistega dohodka naloga kolektiva kot celote.

Se nadalje je potrebno izpopolnjevanje merila za nagrajevanje po delu, istočasno pa upoštevati tudi socialno zaščito dela za člane kolektiva, ki so zaradi težkih pogojev dela ali posledic iz NOB fizično izčrpani in za delo manj zmožni.

SPORT IN REKREACIJA

Uvajanje vse bolj mehaniziranega dela zahteva od človeka vedno večje duševne in živčne napore. Zato je naloga sindikalne organizacije, da tudi v bodoče skrbi za sproščanje človeka po delu z različnimi oblikami rekreativne dejavnosti.

Sindikalna organizacija si mora skupno s samoupravnimi organi prizadevati, da bo lahko kar največ članov ko-

lektiva izkoristilo letni odmor v domovih oddiha. V ta namen je treba urediti dom v Crikvenici, kakor tudi iskati možnosti za oddih v drugih krajih, bodisi z zamenjavo ali lastnim campingom.

Izleti naj bodo organizirani tako, da se jih bo lahko udeležilo čim več članov kolektiva.

Tekmovalni šport v kolektivu moramo gojiti tudi v bodoče predvsem s poudarkom na množičnosti, poleg tega pa razvijati druge oblike rekreativne dejavnosti. Zato je dolžnost izvršnega odbora, da nadaljuje s sistematičnim programskim delom, ki bo dovoljevalo sindikalnim odborom EE, da bodo lahko delovali predvsem za množično vključevanje proizvajalcev v športno dejavnost.

Poleg teh že uveljavljenih oblik kulturnega in športnega razvedrila mora sindikalna organizacija skrbeti za nove oblike, ki bodo omogočale

vsem članom kolektiva kar najbolj pravilno izkoriščanje prostega časa in s tem možnost za krepitev fizične in umske sposobnosti posameznika.

ORGANIZACIJSKO DELO

Ob obsežnih in odgovornih nalogah, ki so pred sindikalno organizacijo, mora biti njeno delo sistematično in načrtno. Izogibati se mora birokratičnega reševanja posameznih vprašanj v ozkem krogu ljudi in biti povezana s članstvom kot subjektivna sila za čim večjo aktivnost proizvajalca-upravljavca.

To lahko dosežemo z aktivnim samostojnim delom komisij pri izvršnem odboru in sindikalnih odborov EE, ki so v svoji dejavnosti v celoti odgovorni za nadaljnji razvoj in krepitev sindikalnega dela.

Delo izvršnega odbora mora biti v okviru razprav in priporočil sindikalnih odborov EE, od katerih zahteva decentralizirano gospodarjenje

in upravljanje samostojno sistematično delo. Izvršni odbor si mora nenehno prizadevati, da bo povezava s sindikalnimi odbori EE kar najbolj neposredna.

Sindikalni odbori EE so dolžni delovati v okviru že navedenih splošnih nalog sindikalne organizacije v železarni s tem, da prepuščajo konkretno obratovanje gospodarjenja zborom EE in nastopajo predvsem kot idejno-politična sila za nadaljnji razvoj ekonomskega družbenega sistema v kolektivu.

Preko komisije za izobraževanje pri izvršnem odboru morajo sindikalni odbori EE skrbeti za družbeno in gospodarsko razgledanost svojega članstva.

Komisije pri izvršnem odboru so dolžne v okviru zaključkov letne konference ter lastnih spoznanj in presojanja izdelati programe svojega dela, ki bodo zagotovili uspešno delo naše organizacije za koristi članstva.

Zaključki letne sindikalne konference jeseniške železarne

Nov rekord industrijskih zidarjev!

S pridnostjo so industrijski zidarji dosegli rekordni uspeh

V soboto 12. marca 1962 je bil v martinarni zaključen remont SM peči H, ki je trajal kljub obsežnosti samo 8 dni. SM peč H je bila ustavljena 1. marca 1962 in je imela do 1. marca 1962 373 šaržev. S popravilom smo začeli že 2. marca 1962 ob 6. uri zjutraj. Obseg remonta je bil srednji, zato je bil postavljen tudi rok 12 dni.

Obnoviti je bilo treba zgornji del peči 100 odstotno, razen plinskih in zračnih jaškov, ki so bili samo krpani. V spodnjem delu peči pa so bile zamenjane gredele v zračnicah in plinskih komorah. Popravljeni so bili tudi žlindrniki in to stene ter oboki. Obsežna dela so pri tem remontu opravili tudi ključavničarji, električarji in vodovodni instalaterji.

Vsa zidarska dela so v celoti opravili domači industrijski zidarji. Pred začetkom remonta je imel sejo DSEE gradbeni oddelek, ki si je zadal nalogo, da bo remont peči H skušal izvesti v čim krajšem času. Pri tem pa pospešeni tempo dela ne sme biti vzrok za slabšo kvaliteto ali pa za večjo porabo ognje-vzdržnega materiala. Danes, ko pregledujemo uspeh, lahko trdimo, da je naloga domači skupini industrijskih zidarjev v celoti uspela. Za remont je bilo porabljenih blizu 8000 ur, kar je izredno malo, če pomislimo, da je normalno potrebno za remont tolikšnega obsega 10.000 do 12.000 ur. Skupno je bilo pripeljano in vgrajeno okrog 470 ton ognjevzdržnega gradiva. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je bilo približno prav toliko gradiva odpeljanega na odval.

Približno enak uspeh, kot ga je dosegla skupina industrijskih zidarjev na tem remontu, bi lahko dosegla tudi na drugih remontih martinovih peči.

Krivda, da tega ne dosega, je v glavnem v tem, da nima na razpolago zadostno število pomožne delovne sile, ki bi jo lahko zaposlovala samo v primeru remonta. V zadnjem primeru so si zidarji pomagali tako, da so delali na dve izmeni po 12 ur. Namen 12-urnega obratovanja je bil predvsem, da dokažemo našo trditev, da nam primanjkuje okrog 30 pomožnih delavcev, ki smo jih tako pridobili. Kot sem že omenil, pa je nemogoče,

da bi bila to stalna praksa dela industrijskih zidarjev.

Na remontu je delalo povprečno 6 ljudi. Tuja podjetja angažirajo običajno za takšne remonte 120 do 130 ljudi, pri tem pa držijo rok 10 do 12 dni.

Mislil, da je skupina industrijskih zidarjev dokazala na remontu SM peči H, da se zaveda svoje dolžnosti in da zna opraviti delo kvalitno in hitro.

Te

Odprto pismo

DSEE martinarna, DSEE visoke peči, DSEE valjarna 2400, DSEE Javornik I in DSEE Javornik II

Zbor EE gradbenega oddelka je 12. 3. 1962 razpravljal o problematiki industrijskih zidarjev železarne Jesenice. Posebno je razpravljal o predlogu »Vatrostalne« Zenice, da bi se del industrijskih zidarjev priključil podjetju »Vatrostalna« Zenica. Ker bo o tem vprašanju v kratkem razpravljati tudi upravni odbor in CDS, vas prosimo, da na spodnja vprašanja, do katerih je ZEE gradbenega oddelka že zavzel svoja stališča, poveste svoje mnenje.

I. Roki za posamezne remonte so vedno krajši, to pa predvsem zaradi tega, ker imajo proizvodni obrati vedno višji načrt in istega le s težavo dosega. Kljub skrajšanemu remontom pa kvaliteta dela ne sme trpeti, ampak moramo stremeti za tem, da se le-ta še izboljša.

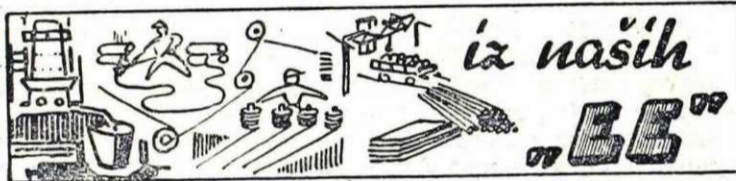
Vprašanje: »Ali ste bili s kvaliteto dela industrijskih zidarjev do sedaj zadovoljni in če ne, zakaj ne?«

II. »Vatrostalna« Zenica predlaga priključitev industrijskih zidarjev. Ne strinja se s priključitvijo celotnega kolektiva industrijskih zidarjev, ampak prevzame samo zdrave VK in KV zidarje, dočim prepusti železarni vse PK, NK in invalide.

1. vprašanje: »Ali se strinjate s takšno priključitvijo, kot jo predlaga 'Vatrostalna' Zenica?«

2. vprašanje: »Ali nasprotujete predlogu industrijskih zidarjev, da osnujejo samostojno podjetje s sedežem na Jesenicah, povečanim v toliko, da bi zadostovalo vsem potrebam železarne?«

Zbor EE gradbeni oddelek
Predsednik: Franc Klemenc

Hladna valjarna

V hladni valjarni so pred dnevi morali ustaviti obratovanje Siemaga, ker jim je zmanjkalo vložka. Zaradi tega je moral prenehati z obratovanjem tudi oddelek bele pločevine. Če bo šlo tako naprej, bodo po vsej verjetnosti prosili za znižanje načrta. Prav bi bilo, da bi prizadete službe pravočasno poskrbele, da bi se izognili

kritičnemu stanju glede izpolnjevanja proizvodnih nalog.

KADROVSKI SEKTOR

Kadrovski sektor pripravlja tečaj za najmlajše člane kolektiva. 31 mladoletnikov, ki še niso stari 18 let in so zdaj vključeni v mladinskih brigadah na prometu in transportu, bo na ta način pridobilo osnovno znanje, tako da se bodo lahko vključili v redno proizvodnjo v naših obratih.

Vloga kadrovske službe v sistemu decentraliziranega upravljanja

Zadnje čase je v podjetju precej diskusij o kadrovski politiki in kadrovske službi, v katerih pridejo do izraza najrazličnejša mišljenja. To ni nič čudnega, če upoštevamo hitro tempo gospodarskega in družbenega razvoja, posebno pa še razvoj demokratičnih in socialističnih odnosov znotraj našega kolektiva v pogojih decentraliziranega delavskega samoupravljanja. V takih pogojih cziroma v času, ko določene pristojnosti, ki se prenašajo na samoupravne organe ekonomskih enot in ki v praksi še niso preizkušene, je borba mišljenj vsekakor prirodna potreba in razčiščevanje pojmov s pomočjo izmenjave mišljenj neobhodna nužnost. Namen članka bi bil predvsem skromen prispevek k tej splošni diskusiji o problemih kadrovske službe in kadrovske politike, predvsem v odnosu do vseh samoupravnih organov podjetja oz. posameznih ekonomskih enot.

Sicer bi se morali najprej seznaniti s predpogoji, ki so potrebni za dobro organizacijo in delovanje kadrovske službe, nato pa šele obdelati problem razmerja kadrovske službe do samoupravnih organov, iz razloga, ker so osnovni činitelji delovnega procesa proizvodjalna sredstva kot materialni faktor in ljudje, ki sodelujejo v tej proizvodnji kot osebni faktor in da se na osnovi tega organizacija dela sestoji iz stalnega in nepretrganega vsklajevanja teh dveh faktorjev. Komplikiranost teh odnosov pa je veliko večja kot bi mislili na prvi pogled. Do sedaj smo v večini primerov in sistemov vpliv osebnega faktorja zapostavljali ali celo zanemarjali, danes pa mu v vedno večji meri priznavamo njegov pravi pomen. Kadarkoli govorimo o problemih človeškega faktorja v nekem proizvodjalnem procesu in odnosih, ki so v zvezi s tem procesom, bo

vsak organizator takoj poudaril kot enega osnovnih problemov: kako doseči, da vsak človek pride na pravo mesto? Važnost tega problema ni nikoli dovolj upoštevana. Več kot očitno je, da človek, ki ni na pravem mestu, ne more imeti najboljši rezultat, ne more doseči največje možno produktivnosti dela. Poleg tega človek, ki ni na pravem mestu, ni zadovoljen in običajno poskuša oditi na drugo delovno mesto, ki mu bo po njegovem mišljenju bolj odgovarjalo. Potemtakem človek, ki ni na pravem mestu, na eni strani ne rešuje proizvodnih problemov, na drugi strani pa je izvor novih problemov in težav, ki jih moramo stalno reševati.

Da bi v praksi realizirali načelo: »vsak človek na pravo mesto«, pa je treba predvideti in podvzeti niz ukrepov v zvezi z ljudmi, in sicer v in izven podjetja. Te ukrepe pa običajno imenujemo kadrovske po-

litiko podjetja. Z druge strani morajo biti ti ukrepi dobro vsklajeni z vsemi drugimi ukrepi podjetja in prav zaradi tega smatramo kadrovske politike za sestavni del splošne politike podjetja.

Ker je s tem povezanih še precej faktorjev, ki bistveno vplivajo na samo kadrovske politiko, katerih pa na tem mestu ne bi obravnavali, bi bil naš namen predvsem ta, da seznanimo člane kolektiva z odnosi in vlogo samoupravnih organov do kadrovske politike, kadrovske službe z določeno odgovornostjo do proizvodjalcev – samoupravljalcev, to je do samega sebe. Zato lahko že uvodoma rečemo, da morajo načeloma pri razvijanju kadrovske politike podjetja oziroma posameznih EE sodelovati direktno ali indirektno vsi člani delovnega kolektiva. Zato v naši družbeni ureditvi pripada odločujoča vloga pri razvijanju politike podjetja organom delavskega samoupravljanja. Prav zaradi teh posebnosti kadrovske politike ne more biti stvar nekega specializiranega oddelka ali sektor-

Rekonstrukcija SM peči A

VI. zasedanje zbora EE visoke peči

Da bi v martinarni izboljšali možnosti za izpolnjevanje sedanjih in bodočih proizvodnih nalog, ki postajajo vedno večje, smo se odločili za rekonstrukcijo SM peči A, tako da bo po izvršeni rekonstrukciji lahko zvišan vložek od sedanjih 55 na 65 ton. Tako bomo lahko mesečno proizvodnjo v martinarni povišali za približno 600 ton oziroma na leto za okoli 6.000 ton.

Za rekonstrukcijo peči A smo se odločili iz več razlogov. Sedanji vložek 55 ton pomeni za peč preobremenitev z ozirom na površino kopeli, medtem ko je spodnji stroj v tako slabem stanju, da je nujno potrebno glavno popravilo, ki se ne bi mnogo razlikovalo od sedanje rekonstrukcije. Obe komori, zračna in plinska, ležita vzporedno, kar bo omogočilo združitve v eno komoro brez večjih težav, ker peč že sedaj kurimo z mazutom in ne potrebuje dveh ločenih komor. Končno je z ozirom na planirano rekonstrukcijo celotne martinarne predvideno, da bo peč A zadnja odstranjena, tako da bo obratovala še nekaj let in se zaradi tega izvedba rekonstrukcije izplača.

V glavnih obrisih bo izvedena rekonstrukcija takole:

Površino kopeli bomo povečali na 32 kv. m, kar odgovarja teži vložka 65 ton. Plinske in zračne komore, kakor tudi žilindriki, bodo združeni v eno komoro na vsaki strani peči. Odpadla bosta oba sedanja plinska jaška, medtem ko bo enojen zračni jašek odgovarjajoče dimenzije na vsaki strani peči nadomestil sedanja dva zračna jaška. Odstranili bomo zastarelo reverzorno napravo tipa Forter in jo nadomestili z reverzorno napravo Blow-Knox. Izboljšali bomo tudi prehod iz zračnih jaškov v žilindrike na način, ki se sedaj vedno bolj uve-

ljavlja. Urejena bosta tudi voz in tirna naprava za prevažanje ponovce do livnega žerjava, ki sta sedaj v zelo slabem stanju. In končno bomo uredili tudi napravo za kurjenje z mazutom z vsemi odgovarjajočimi dovodi in priključki, tako da bo odgovarjala zahtevam z ozirom na povečano porabo goriva.

Remontni načrt predvideva, da bodo vsa potrebna dela izvedena v 25 dneh, tako da bo predvidoma 15. aprila že pritekla prva šarža iz rekonstruirane peči. Zidarska dela bodo izvedli naši industrijski zidarji, vsa ostala dela, ki jih ne bo malo, pa kolektivi naših vzdrževalnih delavnic. Edino gradbeno delo, betoniranje in podobno, so zaupana jeseniškemu gradbenemu podjetju »Sava«.

S to rekonstrukcijo bo spet izveden precejšen korak naprej z namenom, da bo naša martinarna izdelala čim več jekla in ga bo treba čim manj kupovati v drugih železarnah.

DSEE martinarne je zasedal lezarnah. Dostavi pismeni tovariški opomin, s katerim jih bomo opomnili, da naj z neopravičenimi izostanki v bodoče prenehajo, ker bo sicer ODS prisiljen zahtevati njihovo odstranitev iz obrata.

Kot prejšnja, je tudi to zasedanje pokazalo, da gre razvoj delavskega samoupravljanja v martinarni v korak z našim splošnim poglobljanjem na tem področju in da so sadovi tega tudi vedno bolj vidni tako pri proizvodnih uspehih kakor tudi drugi dejavnosti martinarne.

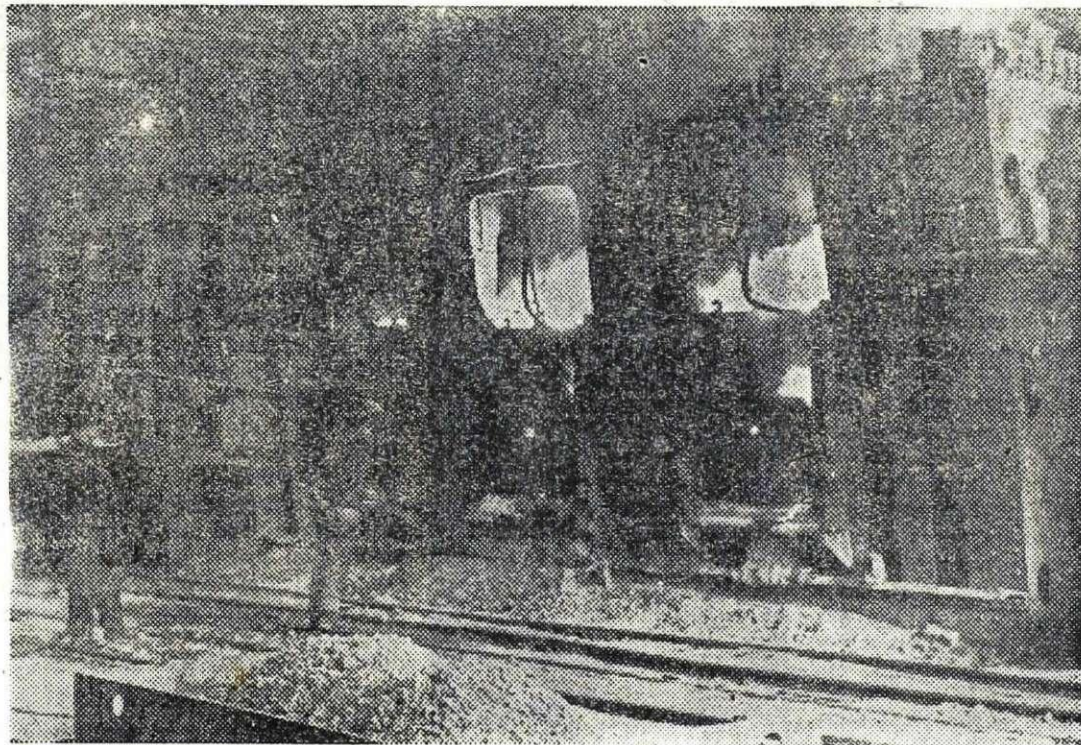
Zbor je bil sklican v dvorani pri Jelenu in je bil od vseh dosedanjih najbolj obiskan. Razpravljali smo o lanskim uspehih in o zelo važnih problemih za dobro gospodarjenje v letu 1962. Obravnavali smo tehnično in finančno poročilo za januar in ugotovili, da mesečnega načrta nismo izpolnili pred zastoja zaradi vdora vode v peč. Zaradi tega smo izgubili 160 ton grodlja. Kljub temu, da nismo izpolnili načrta, smo dosegli lep uspeh pri kvaliteti in porabi koksa. Obravnavali smo tudi rezultate v februarju. Dosegli smo lepe uspehe tako po količini kot tudi v porabi koksa na tono grodlja.

Razpravljali smo o notranji

delitvi osebnega dohodka, ki je bil dosedaj v posameznih oddelkih zelo različen. Na predzadnjem zboru smo sklenili, da mora normni oddelek skupno z obratovodjem pripraviti nov predlog norm za posamezne oddelke in sicer na osnovi planskih zadolžitvev posameznih oddelkov.

Na dnevnem redu je bilo tudi formiranje rezervnega sklada. V našem obratu imamo lahko nekaj mesecev zelo lepe uspehe, potem pa, brez krivde delavcev, lahko pridemo pod normalo. Ker pa se naš osebni dohodek formira na osnovi količine in kvalitete izdelanega grodlja, nam nihče ne more zagotoviti enake osebne dohodka. Zato je potrebno, da takrat, ko so uspehi lepi in finančno dobro stojimo, mislimo na slabe dni. Pri tem se je precej odražala nezaupljivost ljudi. Izražena je bila bojazn, da nam rezervni sklad ne bi kdo vzel in podobno. Sele po obrazložitvi Pravilnika o osebnih dohodkih smo delavce prepričali, da je rezervni sklad last obrata in da z njim razpolaga le zbor EE. Po živahni razpravi o višini mesečne vloge smo se odločili, da bomo o tem odločali na vsakem zboru mesečno. Za februar smo se odločili, da bomo dali 10% od doseženega odstotka po enoti izdelka. Za manjšo porabo koksa od planiranega pa moramo dobiti vsoto, ki jo bomo dali v rezervni sklad. Sprejeli smo tudi predlog, naj se izdela točen način obračunavanja tega sklada, tako da bi bili kriteriji enaki. V nadaljnji razpravi je zbor EE sprejel predlagano kandidatno listo članov novih samoupravnih organov in predlog, naj novi CDS šteje 45 članov.

Za novega predsednika zbora EE je bil izvoljen tovariš Rado Golba.

V četrtek so pričeli z rekonstrukcijskimi deli na SM peči A. Če bodo dela napredovala po predvidenem načrtu, bodo prvo šaržo iz obnovljene peči vili že sredi prihodnjega meseca

ja. Primarna odgovornost za izvajanje kadrovske politike sicer leži na ramah direktorja in vseh ostalih vodilnih oseb, ki so odgovorne za določeno število podrejenih, na drugi strani pa so tudi organi delavskega samoupravljanja odgovorni za izvajanje sprejete kadrovske politike s tem, da skrbijo za razvoj kadrovske službe in da kontrolirajo delo te službe. Položaj in odnosi kadrovskega sektorja nasproti drugim organom v podjetju so eden izmed najtežjih problemov organizacije in komunikacij. Večkrat slišimo celo od ljudi, ki so trenutno »na špici« samoupravljanja, da je kadrovska služba »pod nulo« itd.; smatramo, da bi morali zaradi prej navedenih nejasnosti o vlogi in medsebojnih odnosih kadrovske službe do ostalih organov in služb v podjetju to najprej razčistiti in šele nato ocenjevati delo te službe. Pogledjmo, kakšno vlogo naj imajo v kadrovske politike določene službe in organi.

Organi delavske samouprave določajo principe kadrovske politike,

razpravljajo in odločajo o formulaciji iste in kontrolirajo celotno izvajanje kadrovske politike v podjetju. Glede na zakonite in interne predpise podjetja opravljajo tudi določena opravila kot na primer: odločajo o sprejemu delavcev, o odpovedih, o ugovorih in pritožbah članov kolektiva, odločajo o uvedbi nadurnega dela itd. DS lahko izvoli za razpravljanje in včasih tudi za odločanje posebnih vprašanj kadrovske službe posebne komisije. Zakon o delovnih razmerjih sam predvideva nekaj takih komisij, kot komisijo za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij, komisijo za določanje delovnih mest, ki so prepovedana za žene in mladino do 18. leta starosti, kadrovske komisije, za vsa vprašanja kadrovske službe, posebno komisijo za nagrajevanje, stanovanjsko komisijo, komisijo za HTV, komisijo za analitsko oceno delovnih mest itd.

Te komisije DS imamo, vendar pri njihovem delu nastajajo razne napake, to pa največkrat zaradi nejasnosti dela teh komisij. Zato bi

morali že z ustanovitvijo teh komisij točno določiti naloge, kompetence in odgovornost vsake komisije ter njihov način poslovanja. Komisije DS praviloma pregledujejo poročila, pritožbe itd., in predlagajo DS potrebne ukrepe. Komisije praviloma same ne zbirajo in ne analizirajo podatkov, ampak ta material dobivajo in ga zahtevajo od pristojnih služb.

Proti kadrovske politiki obstoja določen odpor, ki v veliki meri izhaja iz slabih izkušenj s personalno službo v razdobju administrativnega upravljanja gospodarstva. Vendar je treba poudariti, da velik del teh izkušenj izhaja iz tega, ker takratna koncepcija personalne službe ni bila brez napak. Zato je potrebno, da prav sedaj kolikor mogoče bolj in jasno precizirano pojmovanje kadrovske politike v našem podjetju, kajti dobro upravljanje kadrovske službe kot funkcije je predpogoj za pravilno upravljanje vseh drugih funkcij, kot so proizvodnja, priprava, planiranje, fi-

nance itd. Iz vsega tega pa izhajajo sledeči zaključki:

— organi delavskega samoupravljanja opravijo svoj del nalog na kadrovske področju s tem, da določajo kadrovske-socialno politiko podjetja ali obrata — EE in da kontrolirajo koliko in kako se izvaja. Odgovornost za pravilno izvajanje kadrovske politike leži torej predvsem na samih organih delavskega samoupravljanja. V njihovi pristojnosti ni samo sprejemanje načelnih odločb in formiranje kadrovske politike, temveč tudi upravljanje nekaterih operativnih funkcij, kot na primer sprejemanje in odpuščanje delavcev, kaznovanje itd.;

— vsaka vodilna oseba (direktor, šefi sektorjev in grupe EE, obratovodje, delovodje itd.) mora opravljati kadrovske funkcije v svojem delokrogu. Zanimati se mora za ljudi svojega obrata ali oddelka. V tem smislu obstoja trditev, da mora vsaka vodilna oseba obenem biti tudi kadrovič v organizacijski enoti, ki jo vodi.

(Se nadaljuje)

Ali je problem bele pločevine rešen?

Verjetno ni člana našega kolektiva, ki ne bi slišal o beli pločevini, o novem obratu, ki smo ga postavili leta 1959 v sklopu predelovalnih obratov. Nov izdelek, ki je na tržišču zelo iskan, pa je končni izdelek, ki zahteva temeljitega študija vseh predhodnih tehnoloških postopkov, da ne govorimo o samem pokrivanju s kositrom. Vse močne industrijske države in države z bogato predelovalno industrijo ter izkušenim tehničnim kadrom, izdelujejo belo pločevino doma. Največ bele pločevine se uporablja za konzerve, v katerih lahko shranimo vse od piva do šunke. Na svetu izdelajo danes okrog 8 milijonov ton bele pločevine in to največ v ZDA.

Naprava, ki smo jo kupili od Avstrijcev, ima kapaciteto 6000 ton na leto, v tehnološkem pogledu pa ima mnogo posebnosti in je edinstvena na svetu.

Surovina za proizvodnjo bele pločevine so hladno valjani trakovi, kositer in palmovo olje. Kositer in palmovo olje uvažamo iz prekomorskih dežel, hladno valjane trakove pa izdelujemo doma iz uvoženih toplo-valjanih trakov. Kositer in palmovo olje bomo tudi v bodoče uvažali, ker nimamo doma teh surovin, toplovaljane trakove pa bomo dobili iz domačih valjarn.

Ker smo veliko slišali o težavah, ki so jih imeli v obratu bele pločevine, smo zaprosili

asistenta za površinsko obdelavo v hladni valjarni in žičarni za kratek razgovor.

»Ali nam lahko navedete težave, s katerimi ste se srečali takoj na začetku obratovanja?«

»Prva težava je bila že v tem, da smo napravo spustili v obratovanje sami. Za tako delo nismo imeli izšolanih delavcev in so morali rutino pridobivati na domači napravi. V prvi fazi spuščanja v obratovanje smo imeli velike težave zaradi tega, ker prostor ni bil opremljen z ventilacijskimi napravami, palmovo olje pa je segreto tako močno, da se razvijajo velike količine zelo neprijetnega in zadušljivega dima. Kmalu smo opazili, da dim palmove-

ga olja v kombinaciji s parami solne kisline hitro uničuje komandne naprave. Izdelane nismo imeli tudi načina za adjustiranje končnega izdelka. Poleg tega smo od prvega dne začeli borbo za večjo produkcijo in kvaliteto bele pločevine.

»Kako ste uspeli nekatere teh problemov rešiti in kakš-

Vlado Rován, glavni delovodja v hladni valjarni

ni problemi so se še pojavili v preteklih letih?«

»Problem zračenja prostora smo rešili z vgraditvijo centrifugalnega ventilatorja, ki smo ga našli v skladišču na Dobravi. Ze pri vgraditvi smo vedeli, da je taka rešitev zasilna in smo začeli z izdelavo načrtov za novo tako napravo, ki je bila vgrajena v januarju 1962 in zelo dobro dela.

Za zaščito komandnih omar so nam domače delavnice izdelale kabine, ki so zgrajene iz stekla in pločevine. Nagrižene električne dele smo nadomestili z novimi in tako ne nastopajo več večje težave. Adjustažo smo uredili po načinu, ki ga poznajo uporabniki bele pločevine, tako da vsako ploščo stehamo in s tem ugotovimo debelino. Pri reševanju teh problemov smo si prizadevali, da bi dobili izdelek, ki bi šel v denar. Največji problem pri kvaliteti bele pločevine je bila mastnost. Z majhno rekonstrukcijo razmaščevalnega dela proge in uvedbo primerne detergenta smo šli končno v leto 1962 z novim tehnološkim postopkom, za katerega smo že dobili priznanje od mnogih naših odjemalcev.«

»Ali nam lahko v grobem označite potek proizvodnje bele pločevine v letih od začetka obratovanja?«

»Vseskozi smo si prizadevali izpolniti proizvodni načrt, ki je bil že v letu 1960 postavljen na 4.000 ton. V letu smo ga izpolnili le približno 25%, ker smo napravili okrog 1.000 ton bele pločevine. Tudi v letu 1961 smo imeli načrt 4.000 ton, napravili pa smo nekaj več od 2.000 ton.

Tudi letos je predvideno 4.000 ton, v prvih dveh mesecih pa smo izdelali blizu 500 ton bele pločevine. Vsekakor proizvodnja narašča, izpolnitev družbenega načrta pa je odvisna predvsem od dela novega quarto ogrodja za valjanje trakov in od dobave uvoženih toplovaljanih trakov.«

»Ali nam poveste nekaj o kvaliteti naše bele pločevine?«

»Kvaliteto bele pločevine delimo v I a, II a in III a. To delamo največ na podlagi izgleda, drugi pokazatelji niso bistveno slabši od inozemske pločevine. Vendar tudi I a do sedaj ni bila uporabna za izdelavo konzerv in litografijo. Sedanji I a pa je sposobna za

litografijo in čakamo še ustreznega potrdila od higijensko-tehnične službe LRS, da bodo iz našega materiala začeli izdelovati konzerve.

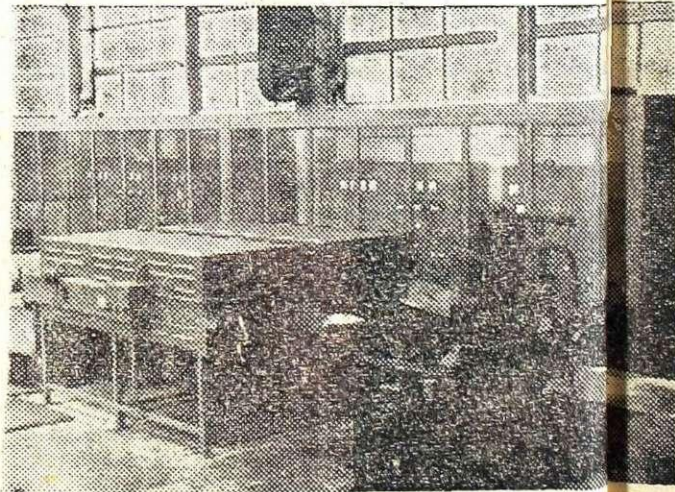

Francka Kofler na svojem delovnem mestu v oddelku bele pločevine

Statistični podatki kažejo, da smo v letu 1960 napravili 50,6% I a, 45,05% II a in 3,78% III a, v letu 1961 pa 40,03% I a, 52,54% II a in 7,03% III a.

Iz tega bi sklepali, da smo v letu 1961 delali slabše, kot v letu 1960, vendar je manjši odstotek I a kvalitete le zato, ker so se prevzemni pogoji zaostri.

Kljub zaostrenim pogojem pa imamo v februarju 1962 okrog 70% I a, 27% II a in 3% III a.

Zaradi par solne kisline in dima, ki se razvijata uporablja posebno olje, so morali zaščititi merilne s posebnim ohišjem

Takega odstotka smo dosegli še pred letom, rezultat novega postopka in priznanje članov kolektiva in delovodje vadišča in delovodje vadišča, hladne valjarne in pločevine.«

»Kakšne načrte imate prihodnosti?«

»Prizadevamo si izboljšati kvaliteto izdelka, čim več bele pločevine, pripomogli k večjemu zaupanju v naših obratih, pri čemur pa ohraniti odstotek prvotne bele pločevine, kot ga dosegli v februarju. končni cilj je izboljšati tistih vse, kar se da.«

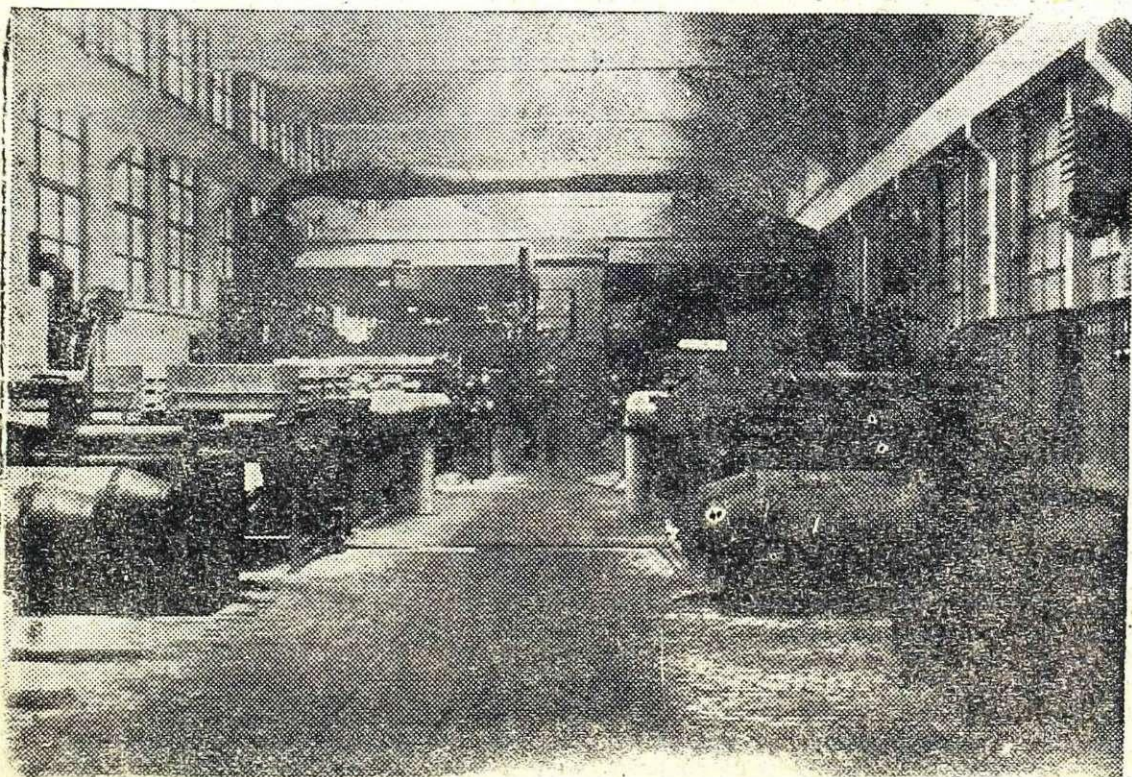
Tudi glavni delovodja hladne valjarne, tov. Vlado Rován, je rad odgovoril na slednje vprašanje:

»Kakšne težave imate pri delu v Siemag quarto ogro-

»Bela pločevina se ob obratu obratuje, ker ne moremo praviti dovolj hladno valjanih trakov in tudi kvaliteta izdelka, kot bi želeli. Velike težave imamo z dvigalom bobnom, ki ima pomanjkanje rezilnih delov, moti normalni potek proizvodnje, nimamo dovolj delovnih in podpornih valjev, rov material prihaja neravnomerno in vse sproti zva- mo t strahom pričakujemo, kaj jutri. Zelo nujno je usposobiti kontingent za delo v kolobarjevsi Siemag ogrodja. Z rešitvijo naših problemov bomo mogli izboljšati proizvodnjo in kvaliteto izdelka.«

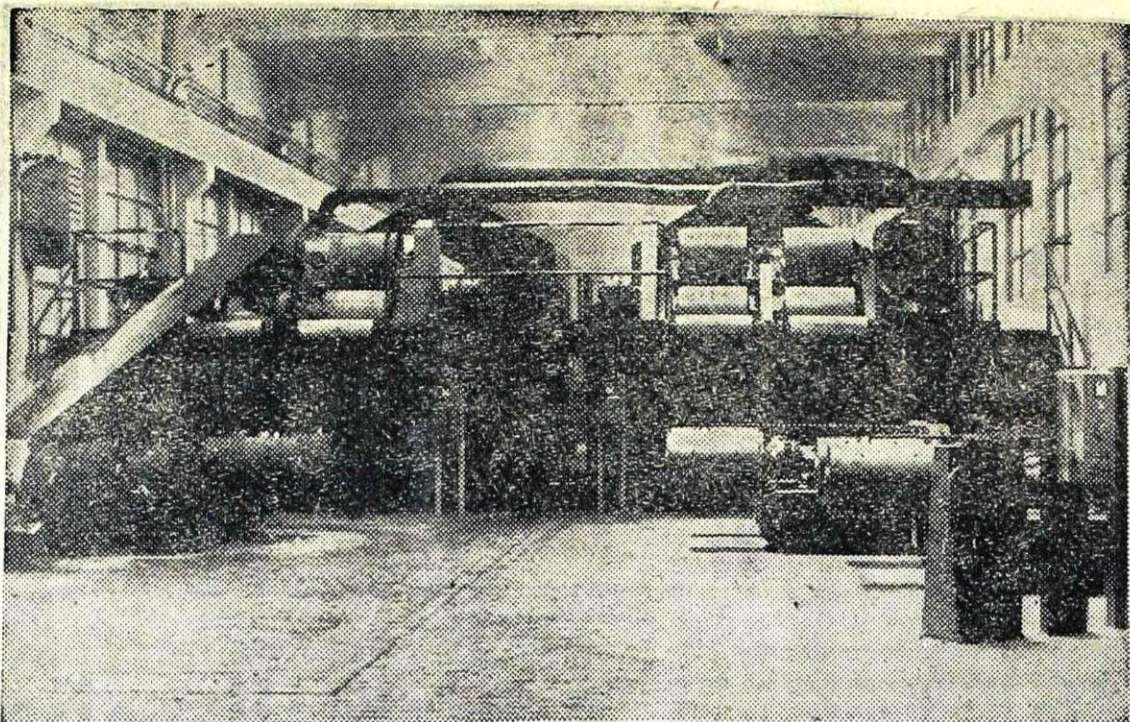
Delavka v oddelku za izdelavo bele pločevine, tov. Francka Kofler, pa je takole odgovorila:

»Kako ste zadovoljni z delom v adjustaži bele pločevine?«

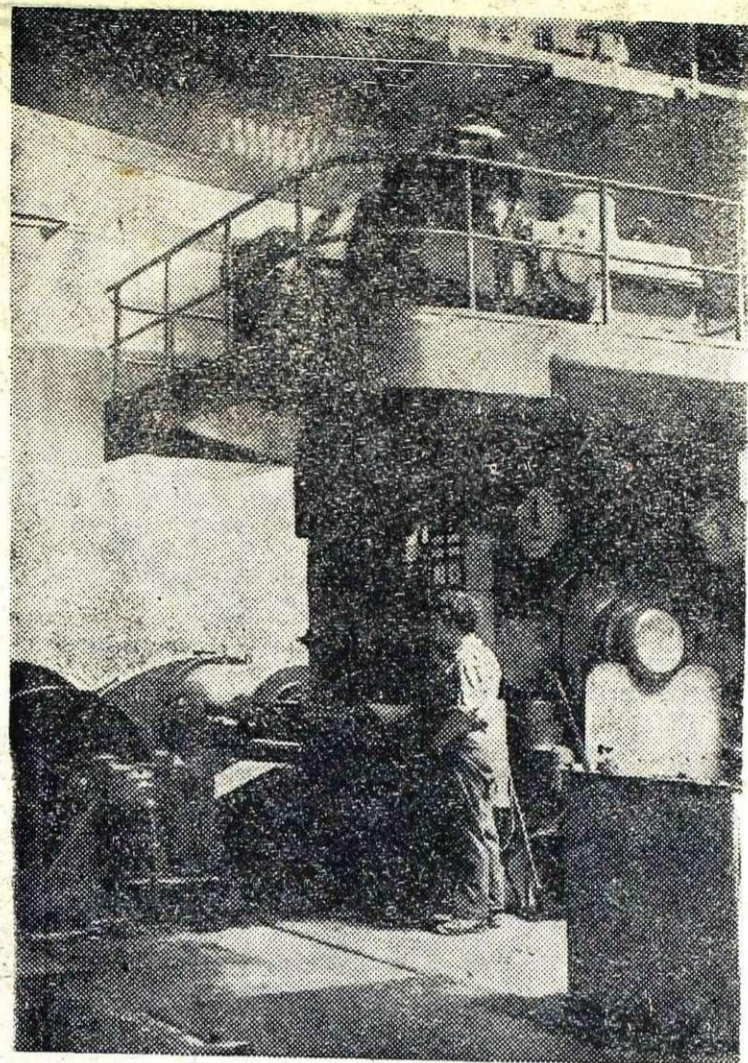

Napravo za izdelovanje bele pločevine smo dobili iz Avstrije že pred leti, toda šele letos je po številnih manjših rekonstrukcijah uspelo tehničnemu vodstvu in delavcem tega obrata premostiti začetne težave

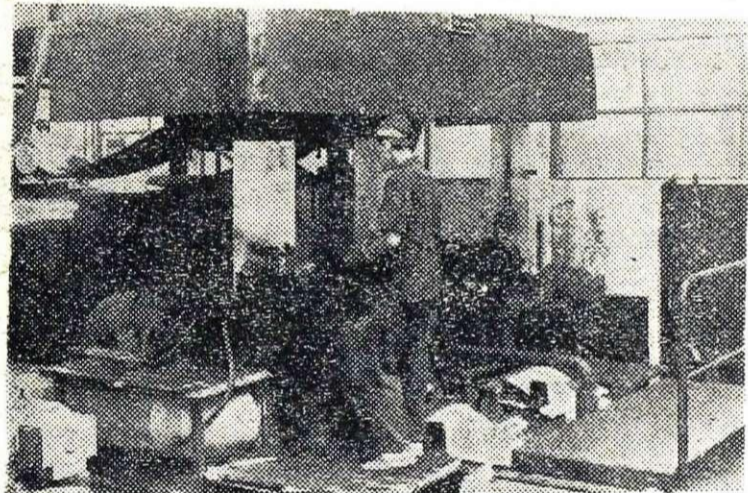
le
?

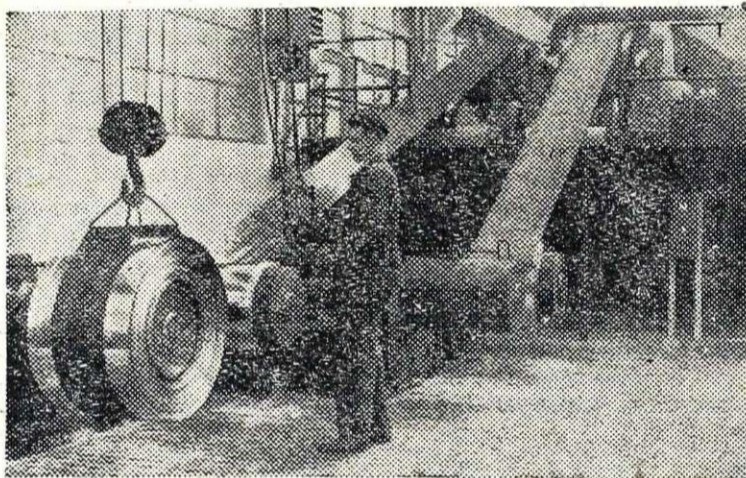
Če hladna valjarna ne bo tekoče oskrbovana s trakovi za Siemag ogrodje, bo tudi bela pločevina neizkoriščena naprava z veliko večjo kapaciteto, kot pa je proizvodnja

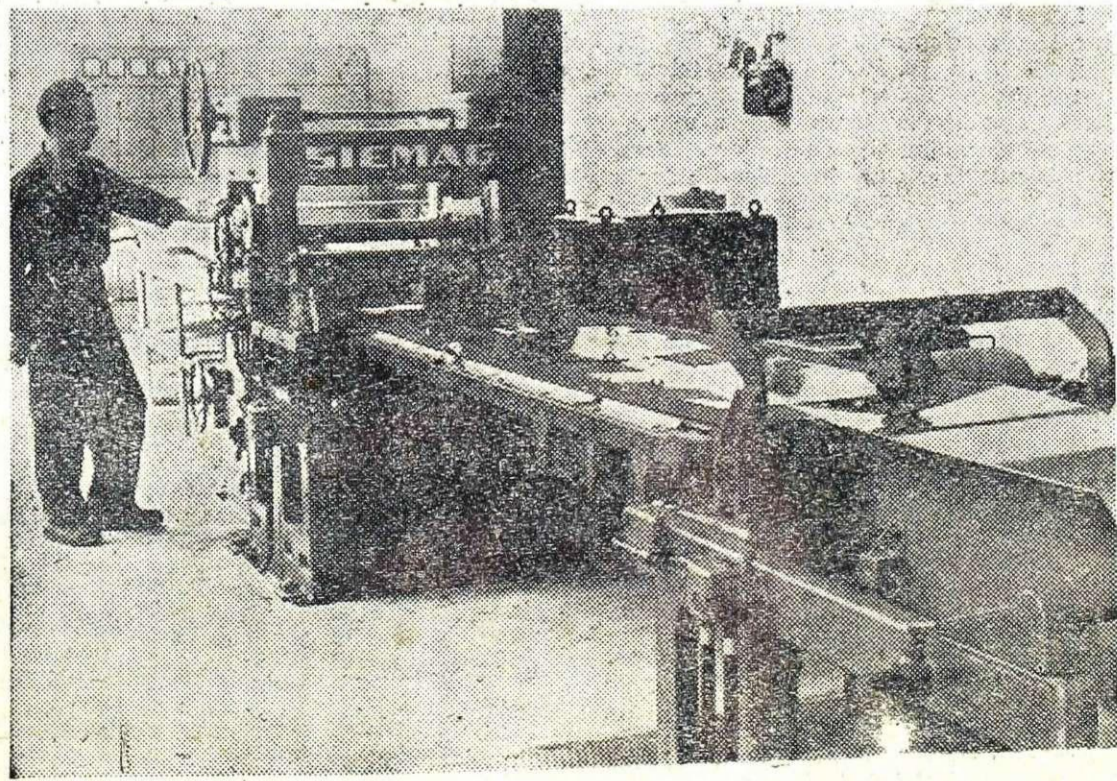
Bela pločevina dobi vložek z novega Siemag ogrodja, ki v zadnjem času vedno bolj uspešno obratuje. Velike težave pa imajo s pomanjkanjem vložka za to ogrodje, ki ga uvažamo

Naprava te vrste za izdelovanje bele pločevine je edinstvena v svetu, zato so si delavci lahko pridobili izkušnje le z delom doma

Naša bela pločevina je vedno bolj kvalitetna, kar je zasluga prizadevnih delavcev in njihovih vodij. V februarju so uspeli izdelati od vse proizvodnje 70% I a kvalitete

Stroj za rezanje bele pločevine je sodobna naprava, ki avtomatsko pločevino razreže in tudi zloži v posebne, za to pripravljene zabojne

dstotka prve vrste gli še nikdar in je vega tehnološkega prizadevanja vseh aktivna delavca e v središču su- o lužnice, žaril- e valjane in bele

načrtimate za amo izdelati e pločvine, da bi k večjemu zasluž- obrat, pri tem odstotek prvovrst- očevina, kot smo v februarju. Naš je iz naprave iz- kar seva. ni delovnja hlad- , tov. Vlado Ro- odgovoril na na- šanje.

težave imate s rto ogrodjem?« fevinalekkrat ne re ne moremo nal- j hladno valjanih di kvanteta še ni želeli. Velike te- o z dvijalnimi ima slab vlek. e rezenih delov lni peak proiz- umo dovolj delov- ornih valjev, su- prihaja neredno i zvaljamo ter s akujeno, kaj bo nujno je tudi ontj pa za žar- arjev s Siemag rešitvijo naštetih omo dregli več- jo in boljšo kva-

adjuži bele v. Frčka Kof- kole opovarjala: zadovoljni z de- aži be pločevi-

»Z delom sem zadovoljna, neredno je samo to, da je obratovanje neredno, zato moramo pogosto opravljati druga pomožna dela.«

»Kako zmagujete normo na svojem delovnem mestu?«

»Ce je pločevina lepo valjana, da ni preveč različnih dimenzij med seboj pomešanih, potem normo dosegamo, v nasprotnem primeru pa se moramo zelo potruditi, da dosežemo normo.«

Zapustili smo obrat bele pločevine z željo, da bi delovni ljudje čimprej premagali še zadnje težave in da bi tudi kolektiv hladne valjarne — žičarne dobil primerno nagrado za svoj trud.

ŠE NEKAJ SKLEPOV 27. ZASEDANJA CDS

Objavljamo še nekaj sklepov 27. zasedanja CDS:

1. Kot podpora družinam ponesrečenih rudarjev je CDS odobril nakazilo 1.000.000 din.

2. Uprava podjetja mora v 14 dneh pripraviti problematiko komercialne službe in bo o njej razpravljala CDS.

3. Vse štipendije je treba vskladiti s kadrovske politiko oziroma s potrebami obstoječega in bodočega rekonstruiranega podjetja.

4. Absolventi srednjih strokovnih šol lahko nadaljujejo študij na visokih šolah samo, če so delovna mesta, ki zahtevajo srejnjo izobrazbo, že zasedena.

5. Vse osnovne štipendije moramo pregledati in že vnaprej ukreniti vse potrebno, da štipendisti po končanem študiju zasedejo delovna mesta, ki zahtevajo njihovo izobrazbo.

Vsako odstopanje od osnovnih pogojev štipendiranja moramo preprečiti in če je potrebno, uporabiti tudi učinkovitejšie ukrepe kot do sedaj.

6. Uvesti moramo nadzor nad pravnim in stalnim uporabljanjem zaščitnih sredstev pri delu. Še več, območje zaščitnih sredstev moramo v

osnovnih obratih razširiti s tem, da bomo uvajali modernjša in učinkovitejša (čelade in podobno).

7. Izdelati moramo nove instrumente za izračunavanje produktivnosti faktorjev za ugotovitev obračunskih ton in določiti kapaciteto naših obratov.

8. Promet — transport mora pojasniti, zakaj s povečanimi investicijami za opremo njihovih obratov stojnine niso zmanjšali.

9. UOS naj poroča, iz katerih sredstev bodo plačali dodatna dela na stolpnih, za preko 40 milijonov. Če gre to v breme železarne, kdo in kdaj je dal to dovoljenje?

10. Kolavdirajo naj se osmorčki pod Mežaklo, ki so že dalj časa vseljeni. S tem v zvezi naj se ugotovi, zakaj ta sklep CDS še ni izpolnjen.

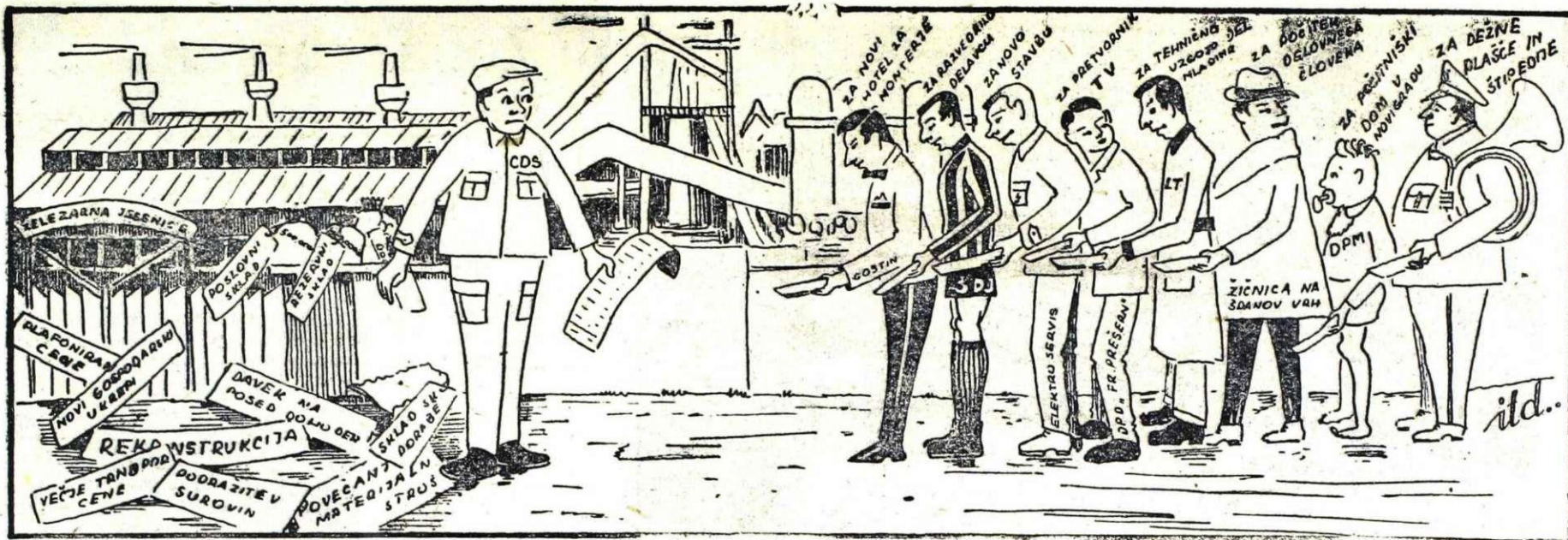
11. Tehnična služba mora poročati o tehnični sposobnosti proge za pocinkanje žice III, mesečno pa o stanju razvoja rekonstrukcije železarne.

12. UO bo imenoval komisijo, ki bo izdelala predlog za razdelitev sklada skupne porabe. O predlogu bodo razpravljale EE, preden bo o njem končno sklepal CDS.

13. Poslovno poročilo za l. 1961 naj dobe tudi vse EE.

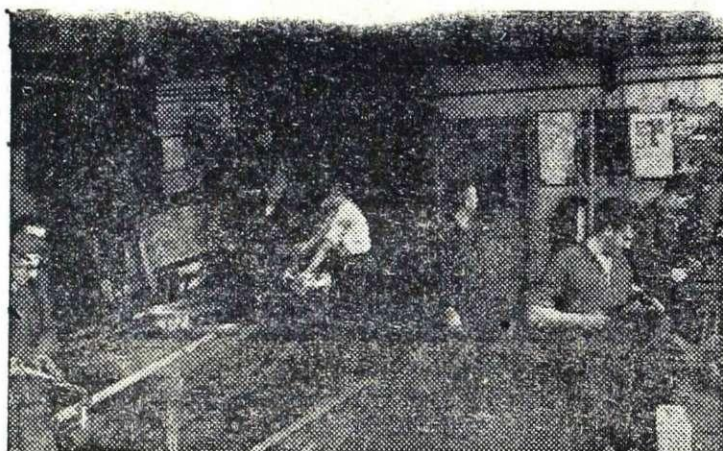
14. V bodoče naj se delovodje izloči iz postavke VK delavcev in jih je treba voditi ločeno kot D-5.

vija uporabljine instrumente

Veliki apetiti — sredstev pa malo

Vzdrževanje in centralizacija

Delovni dan v instalacijski delavnici na Javorniku

Leto dni že poteka akcija o centralizaciji in izboljšanju vzdrževalne službe v naši železarni. Toda dosegli nismo nobenega bistvenega izboljšanja. Morda bo kdo smatral združitev obratnih dežurnih vzdrževalcev kot uspeh, toda ta ukrep je le administrativni akt, brez pozitivnih reakcij ostalih obratov. Da je to res, nam dokazujejo članki v našem časopisu. Sodeč po teh člankih bi smatral, da je centralizacija nepotrebna, morda za železarno celo škod-

ljiva. Toda to ni res! Vsi ti članki le umestno kritizirajo slabosti, nastale pri tej centralizaciji, ki ni upoštevala nekaj dejstev in sicer:

- teritorialna razdelitev,
- preventivno vzdrževanje,
- nagrajevanje po učinku.

Teritorialna razdelitev je posledica razvoja železarne in lahko rečemo, da je naše podjetje razdeljeno na štiri komplekse, če upoštevamo novo gradnjo na Belškem polju, ki vsak zase predstavljajo zaključno celoto. Vsaka oblika vzdrževanja, ki ne upošteva takšne teritorialne razdelitve, bo še bolj zamotala vzdrževanje naših obratov. Zaradi tega je potrebno, da ima vsaka teritorialna enota centralizirano vzdrževalno službo z delavnicami, vsak obrat pa potrebne dežurne vzdrževalce vseh strok.

Preventivno vzdrževanje je naša perspektivna naloga, s katero ne moremo več odlašati in nas v to sili vedno bolj obsežne proizvodni program. Vendar pa preventive ne moremo opravljati z delavnicami, kjer bomo izdelovali rezervne dele in istočasno opravljali dežurno službo. Zato naj imajo delavnice dežurne vzdrževalne službe enotno vodstvo, ki naj vodi skupno z vzdrževalnimi asistenti popravila, ob pomoči centralnih delavnic in zunanjih podjetij pa remonte in predelave večjega obsega.

Vemo, da vzdrževanje v naši železarni ne more zadostiti potrebam preventivnega vzdrževanja in bomo morali tudi v bodoče pritegniti zunanja podjetja. Istočasno pa je preobširno za dežurno službo.

Kot primer približno dobro organizirane dežurne službe

bi lahko služilo vzdrževanje na Javorniku, kar pa še ne pomeni, da naj bo dežurna služba popolnoma enaka tudi na ostalih sektorjih v železarni. Vzdrževanje Javornik lahko vzdržuje valjarne pod pogojem, da reparaturna popravila niso istočasna v vseh valjarnah, ker v tem primeru ne more izdelovati še rezervnih delov. To nam dokazuje tudi 100.000 nadur v enem letu.

Za izdelovanje rezervnih delov, potrebnih za preventivno vzdrževanje, naj obstojajo centralne delavnice, ki bi poslovale kot samostojne ekonomske enote, kot n. pr. na Jesenicah mehanična delavnica.

Vse dosežanje izkušnje kažejo, da ni mogoče vskladiti dveh načinov nagrajevanja v eni enoti. Stimulativno nagrajevanje dežurne službe je tesno povezano z obrati, njihovim poslovanjem in uspehi. S tem dosežemo zainteresiranost vse dežurne službe in posameznikov. Zato je stimulativno in pravično povprečje obrata, oziroma premiranje na zastoje, po načelu »nagrajevanje po učinku«. Če pa je dežurna služba postala tako obsežna, da lahko izdeluje tudi rezervne dele, pa se v tem primeru zmanjša zainteresiranost v delavnici, ker je dohodek enak in ni v tolikšni meri odvisen od njegovega dela, kakor od dela dežurne službe in ostalih, ki so zaposleni v proizvodnem obratu.

S tem sem več ali manj odgovoril na vprašanje glede vzdrževalnih asistentov. Tudi dosedanja praksa je pokazala, da je njihovo mesto v obratu, kjer se lahko uveljavljajo in doprinašajo svoj delež k proizvodnim uspehom. Vsako morebitno odstranjevanje asistentov iz proizvodnih obratov bi po mojem mnenju samo hromilo njihovo delo, ki je sedaj pod vplivom pogojev in zahtev dotičnih obratov. Članek je napisan z željo, da bi vzdrževalna služba v našem podjetju tudi v prihodnje napredovala.

ZAHVALA

Sindikalni podružnici glavne pisarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezni.

Janko Horvat

Stane Mencinger

Javornik II izobražuje

Tečaj za prebiralke tanke pločevine je končan. Prav je, da po končanem tečaju napravimo bilanco uspehov ali napravljenih napak.

Zadnji tečaj za prebiralke je bil organiziran pred desetimi leti. Ker so se medtem prebiralke večinoma izmenjale, je bil zato tečaj nujno potreben.

Tečaj je uspešno opravilo 14 prebiralk pločevine. Uspeh, oziroma povprečna ocena, je med 3,6 in 4,6. Kot predavatelji so na tečaju sodelovali: obratovodja valjarne tanke pločevine, tov. Štrubl ter asistenti ing. Črv, ing. Kavčič, Tavčar in Janko Burnik. Na zaključku tečaja je pri izpitih pozdravil tečajnice, in čestital šef valjarn tov. Ciril Odlasek.

Namen tečaja je bil oblikovati profil prebiralke, ki bo odgovarjala poostrenim zahtevam dela, ki se izražajo v premiku h kvalitetnejši proizvodnji ter prehodu ocenjevanja in označevanja kvalitet pločevine iz DIN na JUS.

Tečaj je organiziral oddelek za izobraževanje odraslih. Tov. Rant ga je s predavatelji skrbno pripravil. Obravnavane so bile naslednje teme:

Tehnološki proces v Železarni Jesenice. Namen teme je bil, podati tečajnicam kratek pregled procesov, ki so potrebni, da iz rude dobimo

končne izdelke; koliko dela in truda je potrebno, da dobimo pločevino.

Sistematika jekel po DIN in JUS. To temo smo obdelali, ker že prehajamo na označevanje kvalitet pločevine po JUS.

O napakah na površini pločevine. Obrazložene so bile meje, do katerih lahko te napake dopuščamo.

Predpisi za merjenje pločevine. Zajeli smo signacijo, tolerance, notranji transport, prevzeme in odpremo pločevine.

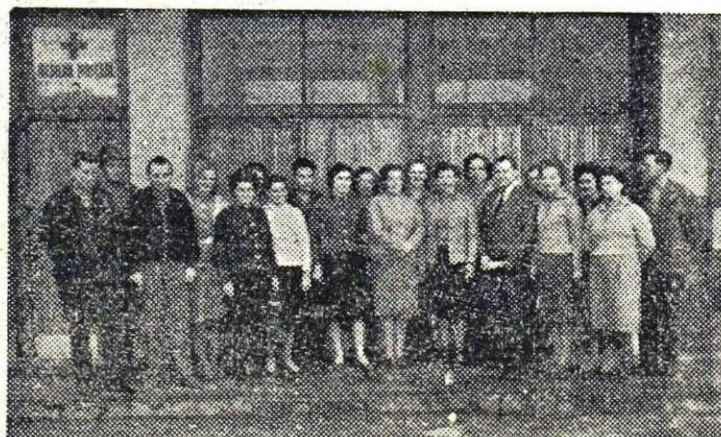
Varnost in zaščita pri delu s tanko pločevino.

Tečaj smo zaključili s temama: Perspektivni razvoj Železarne Jesenice s posebnim poudarkom na valjarnah

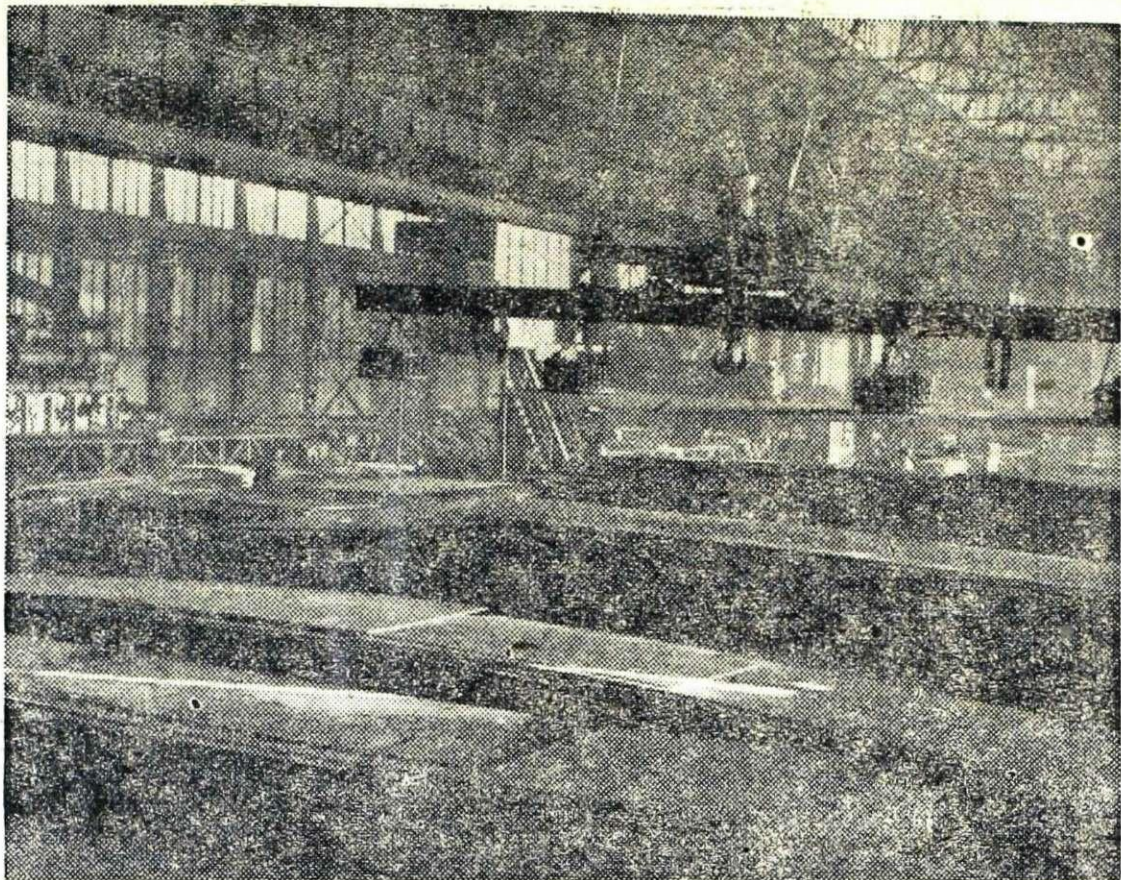
in Načela in sistem delavskega samoupravljanja.

Ob zaključku tečaja so bili izpiti. Predsednik izpitne komisije je bil vodja oddelka za izobraževanje odraslih, tov. Peter Sitar. Na izpitih smo ocenjevali »Sistematiko označevanja kvalitet jekla« in »O napakah na površini pločevine« s testi znanja, ostale predmete pa s klasično metodo ocenjevanja. Ocenjevanje s testi znanja predstavlja v naši praksi novo metodo, zato smatram, da je o rezultatih tega poskusa potrebno spregovoriti nekaj besed.

Ocenjevanje s testi je v primerjavi z izpraševanjem bolj objektivno, saj vsekakor pri tem odpade subjektivni faktor (Nadaljevanje na 10. strani)

Na sliki udeležence tečaja za prebiralke v obratu Javornik II.

V ozadju vidimo transportne trakove, ki jih bodo v prihodnjih dneh zamenjali z novimi elektrovaljnicami. Več o tem berite v posebnem članku

Zakaj diplomirani ekonomisti zapuščajo naše podjetje?

V železarni je okrog 25 delovnih mest, za katera je predpisana ekonomska fakulteta. Od tega je samo 20 odstotkov delovnih mest zasedenih z diplomiranimi ekonomisti. Okrog deset diplomiranih ekonomistov se je zaposlilo v našem podjetju in tudi odšlo. Zakaj?

1. Osebni dohodek ekonomistov je precej nižji v primerjavi z ekonomisti, zaposlenimi v drugih podjetjih.

2. Osebni dohodek ekonomistov je v nesorazmerju s tehničnim kadrom v podjetju (10-15% manj kot asistenti za vzdrževanje v manjših obratih).

3. Omejene možnosti napredovanja v službi. Največ, kar je dosegel ekonomist v Žele-

zarni Jesenice, je bilo delovno mesto referenta ali analitika, kljub temu, da so nekateri ekonomisti zaposleni v podjetju že več kot pet let. Nerazumljive so kaj pogoste izjave odgovornih ljudi v podjetju, da je ta ali oni ekonomist v našem podjetju »neuporaben« in da so se primerno temu naziranju tudi »delili« položaji (rangi) ekonomistom. (Ekonomist v železarni ima enak ali nižji rang, kot asistent za vzdrževanje v manjših obratih.) Da je to naziranje napačno, so dokazali vsi tisti »neuporabni« ekonomisti, ki so iz naštetih razlogov zapustili podjetje in v drugih podjetjih zasedli odgovorne položaje (celo vodilne), ki jih tudi uspešno opravljajo.

Ne smemo misliti, da velika večina gospodarskih organizacij zaposluje ekonomiste iz humanih ali socialnih, temveč iz praktičnih razlogov. Dobro se zavedajo, da od splošnega nivoja izobrazbe v podjetju bistveno zavisijo produktivnost dela. Železarna Jesenice še ni na tako visoki razvojni stopnji kot druga podjetja, zato pač ne čuti nujne potrebe po strokovnjakih te vrste. Zato se ne trudi, da bi zaposlila čim več ekonomistov, vodi celo politiko zapostavljanja ekonomistov in jih takorekoč sili, da zapuščajo podjetje. Zakaj je diplomirani ekonomist v Železarni Jesenice manj vreden kot v drugih podjetjih?

Vse kaže, da zapuščanje ekonomistov ne gane nikogar v podjetju, ker še nihče ni poizkusil ta problem rešiti. Vse pripombe in upravičene zahteve ekonomistov so bile zaman. Zato se ne smemo čuditi, če bodo ekonomisti še odhajali v druga podjetja, podjetja, ki dobro vedo, kakšna je vloga diplomiranega ekonomista v socialističnem gospodarstvu.

Ivan Kopriva
diplomirani ekonomist

Odnosi med sodelavci naj bodo iskreni!

Ko govorimo o ideološkem delu, moramo izhajati iz predpostavke, da se na sedanjih stopnjah našega družbenega razvoja družbeni proces odvijata na temelju neposredne delitve. To postaja vsebinska za oblike in metode idejnega dela Zveze komunistov, ne samo za ekonomsko rast podjetja, ampak za proces, ki spreminja položaj delavca, ga osvobaja mezdskih odnosov in ureja medsebojne odnose.

Kljub temu, da so zelo redki, se pojavljajo primeri osebnih razdorov. Moti nas to, ker se to pojavlja zaradi delitve in predvsem takrat, ko se določa višina osebnih dohodkov. Dogaja se, da hočejo posamezniki pripisati največ zaslug sebi, ne glede na delež, ki so ga doprinesli pri formiranju sredstev. To je sicer slabost ljudi in izvir iz želje, da bi ostalo po starem. Če le kje, potem bi morali biti iskreni pri oce-

njevanju sebe. Ko govorimo o urejanju medsebojnih odnosov, jih začnemo urejati prav tam, kjer smo vsi zainteresirani. Vlada naj razumevanje, iskrenost, samokritičnost, torej vzdušje, v katerem si lahko pogledamo iz oči v oči in si povemo, kje kdo greši, kje kdo slabo dela in kaj bi lahko boljše delal. Vse to naj ima cilj vzbujati čut prijateljstva. Da ni zamere, pa sedaj tudi komunisti radi vidimo, da nekdo zunaj nas ureja ta vprašanja. Potrebno je voditi zavestno akcijo, da bi bili odnosi med sodelavci, med ekonomskimi enotami in službami v železarni iskreni, temeljili na poštenosti, namesto opravljanja za vogali pa naj bi razčiščevali stališča iz oči v oči.

Ko usmerjamo komunisti naše delovanje v to, da vključimo čim širši krog proizvajalcev v aktivno reševanje vseh problemov gospodarjenja, moramo istočasno

napovedati neizprosno boj vsem morebitnim poizkusom, da bi proti proizvajalcem, izvajali kakršnekoli konsekvence. Komunisti moramo delovati tako, da bo proizvajalec, ki bo iznašal neulemljene pripombe, poučen o dejanskem stanju. Vsako drugačno reševanje te problematike bi bilo v nasprotju z našimi načeli neposrednega upravljanja.

Vrnimo se k vprašanju urejanja odnosov v kolektivu. Načelo decentralizacije izvajamo v smeri sprostitev proizvajalcev. Da sami urejajo medsebojne odnose in da ves kolektiv na osnovi zdravih socialističnih odnosov usmerja svojo dejavnost. Naša zavestna akcija naj bo usmerjena v odpravo delitve na organizacije, organe, obratovodstva itd. Z decentralizacijo, to je vključevanjem vseh proizvajalcev v družbeno delo, moramo odpraviti razlike, ki na žalost še obstajajo in ustvariti celovitost kolektiva, ki bo sposoben reševati vsa aktualna vprašanja, med katera spadajo tudi:

- zavestna disciplina,
- povečanje produktivnosti dela na osnovi zavestne dejavnosti proizvajalcev,
- povečana zavestna odgovornost vodilnih tovarišev pri organizaciji dela,
- usmerjanje kolektivov ekonomskih enot na reševanje problemov znotraj EE in ne iskanje vzrokov za slabše uspehe zunaj njihovih enot.

Naš cilj je, da vključujemo in izpopolnjujemo z novimi proizvajalci upravljanje, da vedno večji krog ljudi odloča, da ima vsak pravico povedati svoje mnenje in stališče. Ker vključujemo v naš družbeni sistem vedno več upravljavcev, ki vsak po svoje postavljajo vprašanja

in stališča, moramo biti komunisti ideološko izpopolnjeni in moramo znati od vseh stališč proizvajalcev zagovarjati taka, ki so skupna našemu programu.

S tem nakazujemo, da smo organizacija aktivnih in odgovornih družbeno-političnih delavcev, da je mesto nas komunistov tam, kjer se ustvarja in gospodari, tam, kjer se odloča o ustvarjanju in delitvi dohodka ter ostalih družbenih dobrin.

Vprašujem se, kako bomo v bodoče vrednotili našo dejavnost. To bomo lahko ocenili po tem, koliko bomo pomenili in kakšen vpliv bomo imeli komunisti med kolektivom, koliko bomo sposobni vsklajevati vsakdanje praktično delovanje v kolektivu z osnovnimi tezami programa Zveze komunistov Jugoslavije. To pomeni, da bomo s svojim znanjem dosegli, da se bodo vsi proizvajalci, ki so nosilci in izvajalci našega družbenega razvoja, zavzemali za naprednejša in najboljše stališča.

Tone Jasnič

Kje je dodatni proračunski prispevek?

Člani našega kolektiva so že večkrat javno vprašali, zakaj jim nihče ne pove, v kakšne namene uporabljamo dodatni proračunski prispevek, ki je bil letos povišan na 2,25% od skupnega bruto dohodka. To ni majhen denar, zato upravičeno sprašujejo, zakaj smo ga oziroma v kakšne namene ga bomo uporabili. Želeli bi, da bi kdo obiskal seje njihovih zborov ekonomskih enot, da bi se lahko točno in jasno pomenili o vseh vprašanjih, ki zanimajo tako naš celotni kolektiv kot komuno, da bi pri reševanju letih še lažje sodelovali.

Planinsko društvo Jesenice potrebuje za pobiranje članarine in naročila za Planinski vestnik inkasante na terenu Plavž, Središče — Ukova in Stara Sava — Podmežakla.

Prijave oddajte v pisarni PD Jesenice v domu TVD Partizan. Uradne ure so v ponedeljkih, sredah in petkih popoldan; ob torkih, četrkih in sobotah dopoldan. Tam lahko dobite tudi podrobne informacije.

Upokojenci, izkoristite ugodno priložnost.

Planinsko društvo Jesenice

Ali je taka objestnost, pa čeprav se je zgodilo to v pustnih dneh, dovoljena? Kako lep primer naše kulture!

Pravkar je ugasnila jutranjica in mesec, podoben leteni plošči, plava samotni po nebu.

Ura se irga od ure, partizanskega taborišča pa nikjer.

»Desno moramo,« pravi komandant.

Zavili so desno.

Ne štejejo okostenelih bukev in igličastih smrek; kdo ve koliko že so jih pustili za seboj. O bližini taborišča pa nobenega znaka.

Glad jih žene naprej.

Novo okostenele bukve, igličaste smreke in tu in tam nizki krivenčasti borovci – viharniki...

Poseke in planjavice...

In zopet drevje...

»Kmalu bomo tam,« pravi komandant; njegov glas je šibak od utrujenosti.

Kmalu, kmalu, kmalu...

Partizanska tolažba v težkih trenutkih.

Kmalu... kmalu... kmalu bo svoboda. Ze četrto leto »kmalu«.

Daljav do cilja ne merijo na ure in kilometre. Merijo jih s »kmalu«.

Vse je »kmalu«.

»Kmalu« je prehodno taborišče, kjer se bodo vsaj za silo najedli, si utesili glad in si nabrali novih moči.

Besedilo »kmalu« zna izgovarjati tudi Anglež John, ki se je s pomočjo neke Rosite, aktivistke v Celovcu, rešil nemškega ujetništva in ki je že nekaj tednov med njimi. Tudi John Cowley ve za partizanski pomen besedice »kmalu«;

»kmalu« so dolge ure do cilja...

»kmalu« so neskončne strmine, ki jih morajo premagati...

Miha Klinar

KMALU

»kmalu« so dolgi kilometri valovitih gorskih planot... »kmalu« je vse...

Se partizansko hrepenenje po svobodi, po miru, še hrepenenje, ta večni partizanski spremljevalec, je »kmalu«.

»Kmalu« je partizanski sinonim za svobodo, ki je zamenjal podoben določnejši sinonim »čez dva meseca«, ki so ga partizani uporabljali v prvih dveh letih boja, a so ga zaradi dolge vojne rabili vse bolj poredkoma, dasi bi bil v tem času, ko se je bližala vojna h koncu, verjetnejši kakor včasih. A kdo more točno uganiti, kdaj je bo konec? Morda čez dva, tri, pet, šest ali še več mesecev, toda celo leto prav gotovo ne bo več trajala, saj je padel že Beograd, samo na jugoslovanskih bojiščih sta dve pravi fronti, v Sremu in v Dalmaciji poleg številnih obsežnih osvobojenih ozemelj, kjer gospodari ljudska oblast. Kljub vsemu pa je vseeno, če napoveduješ konec vojne, zmago in svobodo s »kmalu«. In prav tako je ta besedica prikladnejša za označitev dolgih in utrujajočih partizanskih poti kakor tisti »dve uri«, ki se navadno raztegneta v pol dneva ali pa še več. Zato je bila zdaj šestim prestradanim in izčrpanim partizanom, med katerimi je bil tudi Anglež John Cowley, iščočim že dolge ure prehodno partizansko taborišče, daljava do njega samo »kmalu« in »kmalu« je bila hrana, ki so upali, da jo bodo v prehodnem taborišču dobili.

Kmalu... kmalu... kmalu... so škripale v snegu stopinje.

»Se dobrih sto metrov,« je rekel komandant.

Končno! »Kmalu« je dobil določnejšo obliko.

Koraki so hitreje puščali drevje za seboj in prodirali v gozd. Kri je živahneje zakrožila po žilah. Smrečje je bilo vedno bolj gosto, dokler se ni odgrnilo kakor zelena zavesa.

Komandant je obstal in pobledele. Obstal je negibno kakor okamenel. In obstali so partizani, blede, kakor skupina, ki bi jo iz belega kamna izklesal kipar... Prehodnega partizanskega taborišča ni bilo več. Razdejanje je bilo.

Molče so stali in gledali razdejanje. Razbite posode so ležale na steptanem snegu. Sledovi razdejanja niso bili stari. Morda leden? Morda le nekaj dni? Morda celo komaj dan? Kdo bi natančno vedel...

Vprašujoče so se zazrli v komandanta. Odmaknil je oči; v pogledih borcev je čutil očitek, zakaj jih je vodil ure in ure pa valovitem gorskem svetu, kjer niso našli nikogar in ničesar, samo razdejanje. V teh dolgih urah bi mogli biti že v Radovni, kjer bi jim dobri ljudje postregli takor takrat, ko so šli na Koroško.

»Kdo bi mislil, da je bila hajka tudi na Mežakli,« je rekel kakor v opravičilo.

Nihče mu ni odgovoril; bili so preutrujeni. Breme gladi in naporne poti jih je težilo; pridružila se mu je še teža občutja ob pogledu na razdejanje, da je postalo še težje. Brez povelja so se zleknili po poležanem smrečju.

(Nadaljevanje prihod. št.)

Velik uspeh jeseniške Svobode v Sisku

Delavsko kulturno društvo »Vujo Banjanin« Železarne Sisak, ki je gostovalo na Jesenicah predlanskim, je povabilo jeseniške Svobodaše na povratno gostovanje. Komorni zbor, vokalni kvintet, solisti opernih arij in instrumentalni kvartet so se na gostovanje temeljito pripravili.

Z avtobusom podjetja »Avtoservis« Jesenice je odpotovala 3. marca ob 12. uri skupina 59 kulturnikov in prispejala v Sisak ob 18,30 uri. Ob 19. uri je že imela nastop v tamkajšnji kino dvorani, ki ima 750 sedežev. Množica železarjev iz Siska je z godbo na čelu sprejela jeseniške železarje Svobodaše in nato napolnila veliko dvorano. Za začetek so predstavili Jeseničani lepote Gorenjske z barvnimi diapozitivi. Sledil je nastop komornega zbora, ki je zapel osem narodnih, predvsem slovenskih pesmi in operne arije, ki sta jih zapela solista Rina Brunova in Andrej Kosem. Komorni zbor je

zapel še osem pesmi tujih narodov in zaključil prvi del programa z zboroma iz Verdijeve opere »Nabucco« in Smetanove opere »Prodana nevesta«. Med izrednim aplavzom se je predsednica RKUD »Vujo Banjanin«, tov. Dragica Stanojevič, zahvalila za gostovanje, čestitala k visoki kvalitetni ravni kulturne dejavnosti na Jesenicah in podčrtala važnost izmenjave gostovanj dveh železarskih kulturnih društev. V imenu gostov se je zahvalil tajnik jeseniške Svobode in izročil kulturnim delavcem Železarne Sisak spominsko darilo. V drugem delu je ansambel narodnih plesov zaplesal najprej »Srbijo«. V odmoru pa so nastopili kvintet in instrumentalni trio. Večer je bil zaključen z »Gorenjskimi pesmi«. Viharno navdušenje je najlepši dokaz, da so jeseniški Svobodaši z večerom povsem uspeli in da so bili deležni priznanja, kakršnega niso pričakovali.

V nedeljo popoldne pa so gostovali v Petrinju v dvorani, ki sprejme okrog 500 poslušalcev in je bila povsem polna. Zaradi boljše akustike so na drugem koncertu glasbene točke še lepše izpadle in še bolj navdušile občinstvo; med katerimi je bilo precej glasbenih pedagogov, prosvetnih delavcev in dijakov.

Srečni nad uspehom, utrditvijo tovarštva z železarji iz Siska, so po krajšem družabnem večeru jeseniški železarji odpotovali domov. V Sisku pa so si ogledali železarno, mesto, Titov muzej in mesto Petrinje z raznimi znamenovitimi. V nepozabnem spominu pa jim bo ostalo tudi gostoljubje Hrvatov, ki so v resnici poskrbeli, da je odnesla celotna skupina tako iz Siska kot iz Petrinja najlepše vtise. DPD »Svoboda Jesenice« je z gostovanjem v Sisku in Petrinju častno zastopala ne le svoje društvo, marveč tudi Železarno Jesenice in Jesenice kot take. Navsezadnje tako tesnih stikov s kulturniki Železarne Sisak bo nedvomno pripomoglo k boljši kulturni dejavnosti v obeh industrijskih krajih, pa tudi k utrditvi delavske in s tem politične zavesti, ki je za dvig naše industrije vedno bolj potrebna.

Polde Ulaga

Ansambel narodnih pesmi in glasbe »Orce Nikolov« na Jesenicah

DPD Svoboda »Tone Cufar« na Jesenicah ima tudi letos v svojem programu vrsto koncertov in prireditev. Vabilu jeseniške Svobode se je odzval tudi ansambel narodnih pesmi in glasbe »Orce Nikolov« iz Skopja, ki je prav v teh dneh na turneji po Jugoslaviji. Pred prihodom na Jesenice je gostoval v Krapinskih toplih, Murski Soboti in Mariboru, v prihodnjih dneh pa se bo predstavil še v Postojni, Ljubljani in drugod.

V torek, 13. marca, je ansambel »Orce Nikolov«, ki ga sestavljajo tudi člani RTV Skopja, izvajal svoj koncert v dvorani Cufarjevega gledališča na Jesenicah. Program je bil zelo kvaliteten, gostje pa so s solističnimi in zborovskimi točkami navdušili člane železarskega kolektiva, ki so doma iz drugih bratskih republik.

Javornik II izobražuje

(Nadaljevanje z 8. strani)

tor. Pri predavatelju se to odraža v njegovem razpoloženju, sugestivnih vprašanjih, njegovem odnosu do tečajnika. Težko je tudi sestaviti toliko enakovrednih vprašanj in tečajniki pred izpraševalcem niso v enakem položaju. Nekateri tudi zaradi treme ne morejo povedati vsega, kar znajo. Vsi ti pogoji vplivajo na oceno, zato je ta pogosto nerealna.

Pri ocenjevanju s testi pa vsi tečajniki odgovarjajo pod enakimi pogoji.

Test znanja pa ima tudi slabe strani, ki so v tem, da ne poda globine tečajnikovega znanja. Velik nedostatek, zlasti alternativnega testa je v

tem, da je pri popolnem neznanju še vedno 50% verjetnost, da bo kandidat zadel pravi odgovor. Pri ostalih testih je možnost pravilnega zadetka manjša. Ta pomanjkljivost testa znanja je pa izenačena s tem, da pri testih uporabimo več vprašanj in zajamemo ključne probleme obravnavane snovi. Če tečajnik obvlada ključne probleme, lahko predpostavimo, da je s snovjo seznanjen.

Z rezultatom testov znanja je ocenjen tečajnik in predavatelju. Testi povedo predavatelju, katera poglavja obravnavane snovi je podal premalo izčrpno. Zato so testi znanja pomembni tudi za redne šole.

ing. Valentin Crv

Zabeleženo!

Na tem mestu bi rad opozoril sodelavce železarne, da pri današnji stopnji razvoja delavskega samoupravljanja vemo, kaj kdo lahko dela, kaj pa ne sme. Dogajajo pa se stvari, ki nimajo nič skupnega z našo ureditvijo.

Navedel bi primer, ki je zgodil 5. 3. 1962. Obrat visoke peči obnavlja pisarniške prostore ter demontira in odstranjuje razne predmete, katere pa nameravaš ponovno vgraditi. Zaradi pomanjkanja prostora v stavbi le-te odlaga okrog stavbe. Tako so demontirali radiatorje za ogrevanje ter jih dali h kaverperjem. Dobil pa se je tovariš, ki je te radiatorje odpeljal neznanokam. Smatram, da moramo pri tem, ko nabiramo razni material za svojo lastno potrebo, gledati na to, ali ga železarna res ne potrebuje več in šele potem ga lahko vzamemo. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je v vsakem obratu nekdo, ki mora dovoliti, da tak predmet lahko odkupimo na mali prodaji.

Stane Torkar

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

Zakaj povišana postrežnina?

Zaradi spremenjenih predpisov, ki zadevajo tudi gostinske gospodarske organizacije (prenehanje pavšala, zvišani prometni davek), bo nujno potrebno dobro pregledati vse možnosti za znižanje lastnih stroškov in tako ustvariti potrebna sredstva za osebne dohodke in sklade. Zaostriji bo treba kriterij plačevanja po učinku po delovnih mestih (solidna in hitra postrežba). Predvsem strokovna, praktična usposobljenost bo prav v novih pogojih prišla zelo do izraza. Povišati bo treba ceno hrane za zaposlene delavce in uslužbence, ali

pa to ugodnost sploh ukiniti. Skratka, pred kolektivom je odgovorna naloga, da podrobno analizira vse stroške in sprejme potrebne ukrepe (omejitev potovanja, štednja pri gorivu, toku itd.). Le gospodarske organizacije, ki so skrbno proučile vsa ta vprašanja, bodo zmogle prebroditi težave, ki se porajajo prav zdaj ob prehodu na poslovanje po čistem ekonomskem računu.

Nepravilno je, da so nekatera podjetja brez posveta z zbornico in družbenimi organi (Svetom za turizem) povišale postrežnino od 10 na 15 %. Predpis odredbe o uvedbi postrežnine (Uradni list FLRJ št. 15/61) sicer predvideva, da lahko znaša stopnja od 5 do 15 %, toda hkrati predvideva, da mora višina postrežnine biti odvisna od kvalitete storitev oz. uslug. Za razmere v naših gostinskih obratih bi zadoščevala stopnja 10 %. Če podjetje dvigne stopnjo, mora to opravičiti z boljšo organizacijo dela, kakovostjo uslug, večjim asortimanom in boljšim počutjem gostov. Neopravičljivo je prevelik obremenjevanje, ki ga prinašajo pred-

pisni in sam razvoj enostavno na potrošnika, ne da bi kolektiv karkoli tudi sam storil.

O problemih v gostinstvu bo v naslednjih dneh razpravljala Svet za turizem, ki bo sprejel ustrezna priporočila. Zaželjeno bi bilo, da jih gostinska podjetja sprejmejo in se po njih ravna.

MAGIČNI KVADRAT

Vodoravno in navpično: 1. strast, 2. trener, 3. Rebeka, 4. anemik, 5. sekira, 6. trakar. Bralce prosimo, da nam oprostijo neljubo napako, da smo pri križanki v 10. številki objavili neustrezen lik.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

Vodoravno: 1. okras, 6. godba, 11. upravni odbor, 13. stik, 14. Erna, 15. Šimon Gregorčič, 16. Tam, 17. vžig, 18. sto, 19. Ani, 20. len, 21. slon, 22. TNT, 24. karmin, 26. ara, 28. tok, 29. Slavka, 32. dan, 34. šlem, 35. ulj, 37. ras, 39. KAC, 40. smet, 41. sig, 42. ov, 43. Main, 44. otva, 45. delavski svet, 48. Anita, 49. Anton.

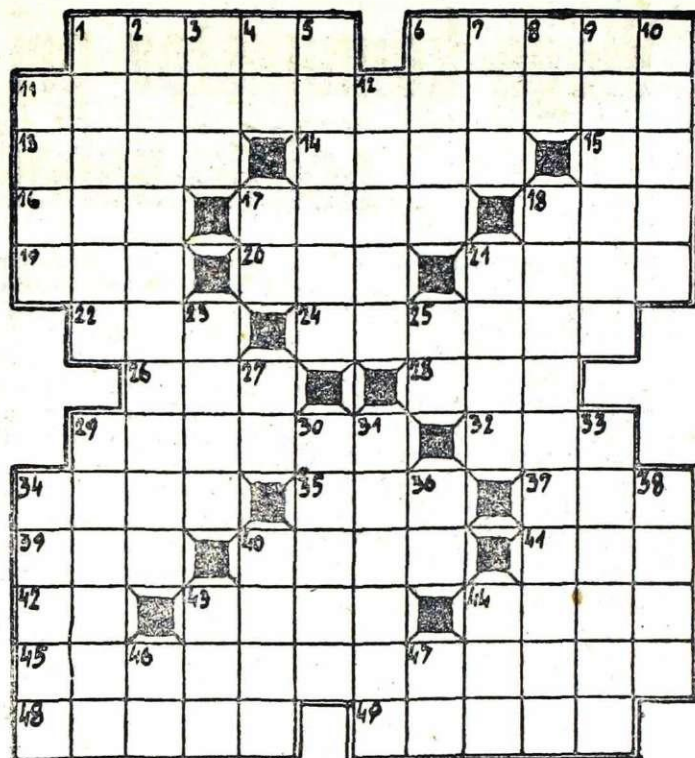
Navpično: 36. J(anez) T(rdi)breme, ki ga prinašajo pred-

IZID ZREBANJA NAGRADNE KRIŽANKE

V ponedeljek, 12. marca, je v uredništvu Železarnja posebna komisija izžrebala srečne nagrajence, ki so poslali rešitev zadnje nagrajne križanke. Prejeli smo 324 rešitev, nagrajeni pa so bili: 2000 dinarjev prejme Rado Golba, delovodja plavž, 1500 dinarjev Kati Vogrič, uslužbenka OTK, tri nagrade po 1000 dinarjev pa prejmejo Gabrijel Povšin, bolničar na rešilni postaji Javornik, Stane Luznar, delovodja v jeklovleku in Mara Aleš, bolničarka na rešilni postaji na Javorniku.

30. navpično, smo priznavali rešitve z »komis« ali »kumis«. Bralce pa prosimo, da nam to oprostijo.

Nagrajence prosimo, da dvignejo nagrade osebno v blagajni Železarnje Jesenice in jim čestitamo!

Križanka

Vodoravno: 1. martinarski izdelek, 6. razn. erje, 11. oddelek v sklopu livarne, 13. tuje moško ime (jugoslovanski politični delavec Ljubčev), 14. vrsta kazni, 15. število 16. vas blizu Ljubljane, 17. stik, 18. nasičen, 19. angleško svetlo pivo, 20. darva kože, polt, 21. slonovi čekani, 22. žensko ime, 24. kemična spojina, 26. okrajšano žensko ime, 28. nenadna smrt, 29. visoke vitke zgradbe, 32. rojstna hiša, domačija, 34. roparski napad, 35. ime igralka Gardner, 37. loščilo, 39. zaščitnik domačega ognjišča pri starih Rimljanih, 40. časovni prislov, 41. oddelek rimske konjenice, 42. simbol za lahko kovino, 43. Perzija, 44. muslimanski duhovnik, 45. sestava, zgradba, 48. posredovati, 49. družbena igra.

REŠITEV KRIŽANKE IZ 10. ŠTEVILKE

Vodoravno: 1. južina, -e-, 6. udav, 7. km, 10. ais, 11. lak, 13. rt, 14. ogovor, 16. vr, 17. omet, zaščitna prevleka, 7. FBI, 18. lan, 20. ij, 21. Eden, poklon, 8. okrajšava za na-

REŠITEV KRIŽANKE IZ 10. ŠTEVILKE

Vodoravno: 1. južina, -e-, 6. udav, 7. km, 10. ais, 11. lak, 13. rt, 14. ogovor, 16. vr, 17. omet, zaščitna prevleka, 7. FBI, 18. lan, 20. ij, 21. Eden, poklon, 8. okrajšava za na-

ZAHVALA

Ob prerani izgubi drage žene, mame in stare mame

MARIJE BREGANTOVE

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti v prerani grob. Posebno zahvalo dolgujemo dr. Jensterlu za lajšanje trpljenja v času njene bolezni.

Prav tako se zahvaljujemo družinam Turšič in Bolka ter sostanovalcem, ki so nam v dneh težke izgube pomagali. Iskrena hvala tudi darovalcem vencev in šopkov ter še posebej kolektivu »AGRIARIA« Kranj za vence.

Zalujoči: mož Matevž, hči Mara z družino, sin Janez z ženo Zinko, sin Matko in ostalo sorodstvo.

Ob Dnevu žena

Praznik žena samo za nekatere

Na predvečer mednarodnega praznika žena so KO SZDL z Jesenic organizirali proslavo v Čufarjevem gledališču. Govoru predsednika ObLO Jesenice, tov. Franca Trevna, je sledila družinska komedija »Zakonski vrtljak«. S predstavo so bili obiskovalci zelo zadovoljni.

8. marca so se skoraj v vseh naših podjetjih in ustanovah spomnili pomembnega praznika in v ta namen organizirali proslave in pogostitve žena. Te proslave so organizirale sindikalne organizacije, v bolnici pa so povabili k proslavi tudi pacientke.

V nekaterih obratih naše železarnje so se na praznovanje skrbno pripravili. To velja predvsem za martinarno, šamotarno, predelovalne obrate, mehanično delavnico, kadrovske sektor in ŽIC. Proslave so organizirali sindikalni odbori, obratovodstva ali pa sami sodelavci. Žal smo imeli v železarni tudi takšne obrate in oddelke, ki so ob medna-

rodnem Dnevu žena na svoje sodelavke skoraj pozabili. Naj povemo še to, da med temi obrati najdemo prav tiste, ki imajo v svoji sredi zaposlenih največ žena. Našim sodelavkam v teh obratih še danes ni jasno, kje tiči vzrok tako majhni pozornosti. V nekaterih obratih so si iz zadrege pomagali s tem, da so na oglasno desko pritrdili kolektivno čestitko. Spet v nekem drugem obratu je mojster reševal zadevo z lizikami, v nekem drugem oddelku pa so svetovali ženskam, naj sestavijo delegacijo, ki naj svojega šefa povprašajo, kako je s praznovanjem njihovega praznika.

Ali ni čudno, da ljudje sicer zelo dobro vedo, kdaj praznujemo novo leto, 1. maj in druge praznike, toda pozabljajo pa na Dan žena, ki je praznik življenjskih družic, sodelavk, žena in mater. Za vse mogoče praznike in proslave denarna sredstva imamo, toda za dostojno praznovanje Dneva žena jih pa ni. Ob zaključku samo eno vprašanje: »Ali je res prispevek žene, sodelavke, tako skromen v skupni proizvodnji, da celo pozabimo na njihov praznik?«

Vloga komunistov pri neposredni delitvi dohodka

železarski
GLOBUS

(Nadaljevanje s 1. strani)

zunaj njega. Dogaja se, da v ekonomskih enotah zelo veliko govorimo o pravilni in pravični delitvi osebnega dohodka, medtem ko pogosto zanemarjamo vprašanje gospodarjenja, perspektive podjetja ali ekonomske enote, rekonstrukcije in komunalnih vprašanj. Zdi se nam, da nismo v celoti dojeli našega družbenega procesa, torej je utemeljena naša prejšnja trditve, da je vprašanje preobrazbe ljudi proces, ki zahteva veliko sistematičnega dela. Naloga komunistov in vseh subjektivnih sil je predvsem, da usmerjamo proces k osvoboditvi človeka starih mišljenj, torej v demokratičnizacijo družbenega življenja.

Da bomo sposobni reševati probleme, težave in pomanjkljivosti v našem sistemu decentralizacije, se moramo tudi sami vzgajati v dobre gospodarje. Želimo osvetliti napako, ki smo jo naredili v prvi fazi decentralizacije. Ker smo želeli čimprej izvesti decentralizacijo, formirati organe delavskega samoupravljanja v ekonomskih enotah in zato, da bi ti organi razpolagali z materialnimi sredstvi, smo nehote vso razpravo gospodarjenja usmerili le na formiranje sredstev za osebne dohodke. Tako smo zavedli kolektiv, da je razpravljati le o delitvi, manj pa je razmišljati o načinu gospodarjenja. Torej napako smo naredili, ker smo urejali le delitev, namesto da bi bolj poudarili gospodarjenje. Seveda moramo upoštevati nekaj objektivnih težav, ki so vplivale na to, da ni bilo mogoče že takoj prenesti vseh skladov na ekonomske enote in je zato v

pristojnosti ekonomskih enot le sklad za osebne dohodke. Zato ni slučajen pojav, da v ekonomskih enotah razpravljajo le o delitvi in višini osebnega dohodka, zelo malo pa o potrebi po dobrem gospodarjenju in o elementih za formiranje sredstev.

To nam narekuje, da moramo vključiti proizvajalce v stvarno gospodarjenje. Skrbeti moramo, da dobijo ekonomske enote večji vpliv na ostale elemente gospodarjenja. Zato naj bo dohodek ekonomske enote merilo za čisti dohodek in s tem za osebni dohodek. V istem odnosu, kot je podjetje do družbe, naj bo ekonomska enota do podjetja. V preteklem letu v decentralizacijo nismo uspeli tega urediti, čeprav smo smatrali kot pogoj za dobro gospodarjenje. Uspeli nismo zaradi tega, ker nismo imeli potrebnih analiz, izdelanih meril in kriterijev. Nismo se hoteli zadovoljiti s tem, da centralno formirana sredstva delimo po nekaterih ključih na ekonomske enote. Ker smo bili mnenja, da bistvo ni v tem, da se taka sredstva dajejo v upravljanje, temveč v tem, da omogočimo EE ugotavljanje dohodka v odvisnosti do realizacije, od uspeha proizvajalcev pri ustvarjanju. Da naredimo korak naprej v tej smeri, moramo že sprejeti pravilnik o delitvi čistega dohodka v tem letu dosledno izvajati in dopolnjevati tako, da v začetku 1963. leta prenesemo nalogo dejanskega ugotavljanja gospodarskih uspehov na ekonomske enote.

Pri vsem tem se moramo vprašati, kakšna je naloga nas članov Zveze komunistov

pri reševanju tega in ostalih vprašanj. Navedli smo že, da so VI. in VII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije in III. plenem dali poglobljeno vsebino delu ZK. Vendar večkrat zaradi naše togosti in zastarelih oblik delovanja tega hote ali nehote ne razumemo. Gre za naslednje: Na današnji stopnji razvoja socialistične demokracije smo člani Zveze komunistov, oziroma je Zveza komunistov vedno manj faktor oblasti, zato pa je vedno bolj faktor oblikovanja socialistične zavesti; to pomeni, da se osvobajamo operativnih nalog, ki smo jih včasih imeli. Postajamo faktor oblikovanja socialistične zavesti ne samo nas samih, temveč vseh proizvajalcev.

Tone Jasnič

AVTOBUS se je prevrnil

Tik pred zaključkom redakcije današnje številke smo zvedeli za prometno nesrečo, ki se je zgodila v sredo 14. marca okrog 5. ure zjutraj na cesti I. reda pri Koroški Beli.

Po podatkih, ki smo jih prejeli na kraju nesreče, je vzrok tej prometni nesreči spet poledenela cesta, tako da je avtobus v ovinku močno zaneslo, nato pa se je prevrnil.

Po doslej znanih podatkih je bilo v avtobusu poleg šoferja in sprevoznika še sedem potnikov. Šofer avtobusa, ki je bil last podjetja Transturist iz Škofje Loke,

ITALIJA — Železarno v Skednju pri Trstu, ki je v 1. 1960 izdelala 136.000 ton koksa, 169.000 ton grodlja, 47.000 ton jekla in 49.000 ton valjanih izdelkov in sicer debele pločevine, bodo v bodoče preusmerili na izdelovanje g. d. lja in kokil. S predvideno rekonstrukcijo bo lahko izdelala v letu 1965 280.000 ton koksa, 380.000 ton grodlja in 80.000 ton kokil.

SVEDSKA — Švedski rudniki železne rude so bili prisiljeni zaradi močne mednarodne konkurence na tržišču znižati v letu 1962 ceno tej železarski surovini za 6 odstotkov.

VELIKA BRITANIJA — Zaradi pomanjkanja naročil se je situacija v britanski železarski industriji v zadnjem času še poslabšala. Medtem

ko so bile kapacitete jeklarn v I. polletju leta 1961 izkoriščene 90 odstotno, je ta odstotek padel v II. polletju najprej na 80 odstotkov in proti koncu leta celo na 70 odstotkov. Tudi v letošnjem letu izgledi niso najboljši in po vsej verjetnosti proizvodnja jekla v tej državi v letu 1962 ne bo prekoračila 22 milijonov ton.

ZDA — Po ameriških podatkih je svetovna proizvodnja jekla narasla od leta 1950 do leta 1961 skoraj za še enkrat. V letu 1950 je bila 204 milijone ton, v letu 1961 pa 399 milijonov ton jekla.

Trojna zmaga naših strelcev

V nedeljo 11. marca je bilo na Javorniku okrajno strelsko prvenstvo z zračno puško. Nastopale so petčlanske mladinske in pionirske ekipe ter posamezniki. Sodelovali so vsi občinski strelski odbori, velik favorit za prvo mesto pa je bila tudi ekipa iz Kranja.

Pričakovali smo, da bo borba za prvo mesto huda. Prvo mesto je osvojil Janez Otrin s 360 krogi od 400 možnih, dobro pa so se odrezali tudi mladinci in naši najmlajši strelci. Se nekaj boljših rezultatov s tega tekmovanja:

1. mesto sta dosegli mladinska in pionirska ekipa Jesenic; med posameznimi mladinci je bil 1. Janez Otrin, 2. Edi Dobravec, 3. Franc Bizjak — vsi Občinski strelski odbor Jesenice. Med pionirji je zmagal Marjan Fon, ObSO Radovljica, drugi je bil Franci Koder iz Stražišča, tretja pa Jana Bučar z Jesenic.

Jože Kralj

Ali so norme v današnjem obračunskem sistemu še aktualne?

Vprašanje delovnih norm predstavlja navadno eno najbolj občutljivih točk dnevnega reda na raznih sestankih po obratih. Je pa tudi razumljivo, saj je to vprašanje tesno povezano z delavčevim zaslužkom. Vendar pa gre na račun norm mnogo preveč neupravičenih očitkov. Kjerkoli kaj zaškriplje, so navadno krive norme in seveda tudi tisti, ki te norme določajo. Naprej nihče ne raziskuje. Stvar pa le ni tako preprosta. Potreben je nekoliko globlji vpogled v celotno problematiko, da lahko pravilno ocenimo norme in njih pomen. Vidimo pa, da ravno tega poznavanja manjka, ne samo pri direktno prizadetih, to je delavcih, ki delajo po normah, temveč tudi pa vodilnem osebju. Postavlja se že celo vprašanje, ali naj bi bile norme sploh še potrebne, ali ni to morda že preživela stvar. Za vsaj nekoliko boljše razumevanje si na kratko ogledjmo glavne značilnosti in pomen norm za našo proizvodnjo.

tehniki fejtton

V načelu predstavlja norma tisto količino storitve v časovni enoti, ki jo delavec lahko doseže pri polnem izkoriščanju razpoložljive kapacitete delovnega mesta ob svojem normalnem fizičnem naporu.

Razpoložljivo kapaciteto polno izkoristimo takrat, kadar iz delovnega procesa izločimo po možnosti vse objektivne ovire, ki negativno vplivajo na sam proces, ali pa jih vsaj znižamo na najmanjšo možno mero. Stroj mora biti v dobrem stanju, obratovati mora s predpisano hitrostjo, uporabljati je treba odgovarjajoče orodje. Razumljivo je, da v normi ne moremo upoštevati različnih neupravičenih zastojev.

Pri vsem tem pa se zahteva od delavca samo normalni fizični napor, torej tak napor, kakršnega bo ta lahko vzdržal daljše obdobje brez kakršnikoli kvarnih posledic za svoje zdravje. Kdaj je delavec normalno fizično obremenjen z delom, bo razsodil normirec na podlagi lastnih izkušenj, ker mora biti sam dober praktik. Ocenjevalni čut pa se da po posebni metodi vežbanja tudi znatno zaostri. Zato pa je v teku časovne študije brez pomena kakršnokoli namerno zavlačenje ali pa tudi nasproten pojav, prekomerno hlastanje pri delu, kar se včasih tudi dogaja. Dejanski fizični tempo dela se mora s primerno storitveno stopnjo vedno izenačiti

normalnemu delu. Pravilo normalnega fizičnega napora pri delu velja seveda le načelno in to pri popolnem fizičnem delu. Dejansko pa moramo v stremljenju za napredkom čim bolj izločevati fizično delo iz delovnega procesa in ga nadomeščati z umskim delom.

Tako imamo za določanje norm kar precej eksaktne kriterije in mora dobro izvežban normirec zadeti zelo blizu teoretične točnosti. Poudariti pa je treba, da velja tako postavljena norma le za delovne pogoje, ob katerih je bila izvedena časovna študija. Vsaka sprememba delovnih pogojev, bodisi z rekonstrukcijo delovnih naprav ali s spremembo tehnološkega postopka, mora imeti za posledico spremembo norme. Nikakor pa ne smemo smatrati to kot zaostritev norme. Z dvigom proizvodne kapacitete delovnega mesta je prejšnja normalna storitev sama od sebe padla pod normalo. Ko pa smo nato zvišali normo, smo samo storilnost spet spravili na nieno normalno višino. Samo tako se lahko objektivno tolmači popraviljanje norm. V vsakem primeru je le normalna fizična in umska obremenitev delavca merilo realne norme.

Trditve o strogih normah potekajo torej lahko samo iz nerazumevanja pravega bistva norm. Neka norma je bila sicer lahko zvišana, pa ni zato prav nič bolj stroga, kot je bila stara norma v prejšnjih delovnih pogojih.